

SLA 41-MAS SEIMAS

Birželio 24, 1940, Chicago, Ill.

SLA 41mas seimas įvyks Chicagoje, Morrison hotelio Terrace Casino svetainėje, 79 W. Madison St. Posėdžiai prasidės 10 valandą rytė ir tęsis kol išsibaigs dienotvarkė

SEIMINIAI PARENGIMAI

KONCERTAS IR ŠOKIAI. — Dalyvauja 3 geriausieji Chicago lietuvų chorai ir eilė žymių solistų. Birželio 24 d. vakare Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

BANKIETAS IR ŠOKIAI. — Trečiadienio vakare birželio 26 d., Morrison Hotely.

ISVAŽIAVIMAS prasideda ketvirtadienį po pietų birželio 27 d. ir tęsis iki 12 val. nakties Liberty Grove (Dambrausko farmoj).

MOTERŲ RANKDARBIŲ PARODA. — Vieta ir datos bus paskelbtos vėliau.

LIETUVIŲ MENO PARODA, kurios vieta ir datos bus paskelbtos, jei pasiseks suorganizuoti.

INFORMACIJOS DELEGATAMS

Atvykusieji iš kitur delegatai važiuokite tiesiai į Morrison Hotel, 79 W. Madison St.

Nuo birželio 23 d. ten lauks jūsų delegatų pasitikimo komisija ir ji patarnaus jums viso seimo bėgy.

Informacijų komisija paims visų delegatų apsigyvenimo adresus ir telefonus, kad vienas su kitu bile kada galėtumėte susisiekti. Ji viso seimo bėgy teiks delegatams reikiamas informacijas.

Automobilistų komisija rūpinsis visais automobilistų reikalais.

Apgyvendinimo komisija rūpinsis tais delegatais, kurie nori apsigyventi pas lietuvių arba kitur negu Morrison Hotely.

Visos komisijos bus vietoj delegatams patarnauti.

KAMBARIŲ KAINOS MORRISON
HOTELY

6 asmenys viename dideliame kambary su 3 plačiomis lovomis ir 2 moderniškomis maudyklinėmis po \$1 už parą.

4 asmenys tokia pat kambary po \$1.25 už parą.

2 asmenys viename kambary po \$1.50 už parą.

Kitus detales apie kambarių kainas ir jų patogumus kiekvienas delegatas gaus paštu.

Visais seimo rengimo reikalais kreipkitės į Seimo Rengimo Komisijos pirmininką, DR. A. MONTVIDAS, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

SEIMO SVEIKINIMAI IR AUKOS

SLA kuopos ir pavieniai nariai kas seimas siunčia pasveikinimus ir aukas įvairiems naudingiems tikslams paremti. Šiame kreipiame SLA kuopų ir pavienių narių domę į sekančius paramos reikalingus reikalus:

1. SLA JAUNUOLIŲ ŠVIETIMO FONDAS — reikalingas kodidžiausios paramos, kad turėjus išgalių Amerikoje gimusių ir augusių jaunimą šviesti ir pritraukti prie SLA organizacijos.

2. SLA NAŠLIŲ IR NAŠLAČIŲ FONDAS — pinigai labai reikalingi, kad galėjus nors dalinai sušelpiti visus atsišaukusius SLA narius ir narių šeimynas nelaimėi ištikus. Šis fondas yra labai svarbus mūsų organizacijos gyvenime.

3. SLA MOKSLEIVIŲ FONDAS — nebūtinai pinigų sušelpiti narius ir narių vaikus, kurie eina aukštuosius mokslus.

4. SUŠELPIMAS VILNIEČIŲ — Lietuva atgavo Vilnių, bet ten rado daug skurdo ir to skurdo pašalinimui reikia didelės paramos. Šiam tikslui aukos bus labai įvertintos.

SLA 41-mas seimas kaip ir visuomet priims SLA kuopų ir pavienių narių skiriamas aukas įvairiems švietimo, labdarybės ir kultūros tikslams kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Siųsdami aukas ir sveikinimus, adresuokite:

LITHUANIAN ALLIANCE CONVENTION,
M. J. Vinikas, Sec'y,
MORRISON HOTEL,
79 Madison St., Chicago, Ill.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga
VOKIEČIAI LAIMEJO DIDELĮ MUŠĮRusija kabinasi
prie Lietuvos

Rusijos pagrasinimas Lietuvai buvo rodos del menko dalyko, dalyko, kurio gal visai nei buvo. O vienok jis gali reikšti labai daug. Amerikos laikraščių korespondentai Europoje tą incidentą suprato,

kaipo įsikišimą priekabių iš Rusijos pusės. Jeigu Rusija įsikišė priekabių, tai kam ji jų įsikišė? Šiandien priekabių yra įsikišę, kad norima užpulti. Kam-gi Rusija užpuldinės Lietuvą? Ne tam, kad pasiimti Lietuvą. Amerikos korespondentai mano, kad Stalinas išsiganč didelių Hitlerio laimėjimų. Jeigu Hitleris su Mussoliniu pagelba užkariautų Franciją, o gal ir Angliją, tai jis gal atsisuktų prieš Rusiją, kad pasiimtumė Ukrainą. Tą permatant, Rusijai reikia rengtis prie karo ir savo tvirtoves prirengti ypač Lietuvai. Tam tikslui Raudonoji Armija turi užimti Lietuvą.

Rusijos priekabė prie Lietuvos šį sykį išrodė gana kvaila. Rusija apkaltino, kad atsiųstieji Lietuvon rusų kariavai yra vagiamai iš jų kariavinių ir kad Lietuvos valdžia slepia žmones, kurie tą daro. Lietuvos valdžiai taipgi primesta, kad ji iš "pavogtų" kareivių bando išgauti Rusijos karinius sekretus. Lietuvos valdžia, gavusi tokį netikėtą protestą iš Rusijos, betgi labai susirupino ir skubiai atsakė Rusijai, prižadėdama daryti viską ko tik Rusija nori,

kad išaiškinus kareivių vogimo misteriją. Sujieškojimui kaltininkų tapo paskirta specialė komisija.

Ar tam kartui Rusija pasitenkins Lietuvos atsakymu, nežinia. Bet jeigu Amerikos korespondentų spėjimai turi pamato, jeigu Rusijai reikia užimti Lietuvą prisirengimui prie karo su Hitleriu, tai Lietuva susilauks iš Rusijos ir daugiau priekabių. Sąryšyje su Lietuvos "incidentu" Leningrado sovietas atskyrė ištuštinimui "uždraustą zoną" aplink Estiją. Toj zonoj uždrausta gyventi ir keliauti be specialio leidimo. Niekas negali žinoti ką dabar Stalinas su Molotovu galvoja. Bet iš to, kad Rusijos valdžios laikraščiai umai pradėjo palankiau rašyti apie Franciją ir Angliją, spėjama, kad Rusijos valdžia gal neužilgo mainys frontą.

sijai progos ateiti ir Vokietijon ir Francijon su komunizmu. Bet dabar pradėjo išrodyti, kad Hitleris, sumušęs Franciją, galėtų dar labai smarkiai ir prieš Rusiją paskusti, ir tuomet ne Stalinas ateitų į Vokietiją su komunizmu, bet Hitleris į Rusiją su arijanizmu ir nacionaliu socializmu. Visi pripažysta, kad Rusija nei tiek negalėtų atsiųsti prieš Hitlerio karo jėgas, kiek atsilaukė Belgija, jeigu Hitleris užpultų Rusiją dabar arba ir vėliau. Tas aiškiai pasirodė Rusijos kare su Suomija.

Pasibaisėtinas
karo greitumas

Kol kas Hitlerio armijos laimėjo pergalės su pasibaisėtinu greitumu. Lenkija su 34,000,000 gyventojų buvo užkariauta į 20 dienų. Po to buvo pertrauka, kurioj laivai buvo skandinami, ėjo maži apsisėdymai vakarų fronte, o Hitleris veltui laukė taikos. Jos nesulaukęs, vėl pradėjo "blitzkriegą". Balandžio 9 dieną vokiečių motorizuotos kolumnos į kelias valandas užvaldė Daniją su 4,000,000 gyventojų. Iki gegužio 1 dienos buvo užkariauta Norvegija su 3,000,000 gyventojų. Gegužio 10 dieną prasidėjo "blitzkriegas" vakaruose. Buvo paimtas Luxenburgas su 300,000 gyventojų. Į keturias dienas buvo užkariauta Holandija su 8,700,000 gyventojų.

Belgiją su 8,400,000 gyventojų gynė belgų, anglų ir francūzų armijos. Taip ginama, Belgija atsilaukė 18 dienų. Kalinamas yra Belgijos karalius Leopoldas, kad jis kapituliavo arba paliepė savo armijai nebekariauti. Bet jei ir nebūtų karalius kapituliavęs, pasekmės būtų buvusios tos pačios, tik daugiau belgų būtų žuvę. Aliantų armijos jau buvo vokiečių apsuptos. Vokiečiai paėmė Francijos portus Boulogne, Calais ir Dunkerque. Tai portai, kurie niekad nebuvo patekę į vokiečių rankas peritame kare. Iš jų jau galima matyti Anglijos žemę. Jura toj vietoj yra tik 20 iki 26 mylių platumo.

Atsiekęs šios didelės pergalės, Hitleris dabar gali imtis sekamų žygių: pulti Franciją, pulti Angliją arba grąžinti dar baimesniu karu ir kalbėti apie taiką. Anglai su francūzais apie taiką dabar veikiausiai nenorės klausyti. Todel Hitleriui liks tik pasirinkti arba Franciją arba Angliją tolesniam karui. Laukiama, kad tolesniems Hitlerio žygiams padės Mussolini. Italijos armija ir laivynas pereitą savaitę laukė tik žodžio iš Mussolinio kada pradėt puolimą.

Anglų armijos
bėgimas

Pereitą savaitę pasibaigė Anglijos "Kanalo portų" kruviniausias mušis, kurį laimėjo vokiečiai. Pirmiausias vokiečiai laimėjo Meuse upės mušį, po kurio jiems pasisekė atkirsti anglų, francūzų ir belgų armijas Belgijoje ir šiaurinėj Francijoje.

Tie du mušiai savo baisumu ir skaičium žuvusių kareivių neturi lygių praeities istorijoje. Taip dabar baisiai pagreitintas yra žudymas žmo-

nių, kareivių ir nekareivių. Kaikurie francūzų pulkai buvo tiesiog išnaikinti. Civilių žmonių aplinkui žuvę dar daugiau negu kareivių. Baisiausios pajegos bombos iš aeroplanų, pekliškai šaudančios tankos, artilerija, kulkosvaidžiai, šautuvai ir rankinės granatos begaliniai greitame veikime klotė klojo žmones, kur tik mušiai ėjo. Niekas neškaitė žmonių. Nei viena pusė žuvusių skaičiaus nepaskelbė. Vokietijoje Hitleris pareiškė, kad apie žuvusius giminės sužinos tik po pergalės. Žmonių gyvastys visiškai už nieką nėra skaitomos.

Po baisia vokiečių ugnim anglių armija evakuavo iš Dunkerque porto į Angliją. Kareivių sėdimas į laivus ir laivelius buvo pasibaisėtinas. Vokiečių bombos iš aeroplanų skandino laivą po laivui. Jura buvo pilna mirstančių ir plaukiančių kareivių. Bet vis tiek gal apie 100,000 kareivių anglai pervežė iš Francijos į Angliją. Vienas iš paskutiniųjų nuoplaukė į Angliją anglių armijos generolas Gort. Jam paimti buvo atsiųstas didelis laivas. Bet jis liepė kareivius susodinti į tą laivą, o pats išplaukė mažu laiveliu.

Francija neteko
trijų armijų

Nuo gegužio 10 dienos nebėko trijų Francijos armijų: dešimtos, pirmos ir septintos. Jos turėjo gal daugiau kaip pusę milijono kareivių. Jie tapo užmušti, sužeisti, suimti ar pakrikdyti. Dviejų Francijos armijų vadai su jų štabais pateko vokiečiams į nelaisvę. Karui prasidėjus Francija turbut turėjo 10 armijų. Taigi ji bus netekusi apie trečdalią savo kariuomenės. Anglai buvo atsiuntę Belgijon apie 300,000 kariuomenės. Apie du trečdaliai jų niekad nebematys Anglijos. Su žuvusiais ir sužeistais belgų ir holandų kareiviais, aliantai bus netekę daugiau kaip vieno milijono kareivių. Aprašymai iš mušų vietų sako, kad daug kur ar gal visur civilių žmonių buvo užmušama dar daugiau negu kareivių. Nes vokiečiai muša be skirtumo visus. Todel ne mažiau kaip vienas milijonas ir civilių žmonių bus žuvę — į tą trumpą laiką nuo gegužio 10 dienos.

Manoma buvo, kad kas užpuola, tas žudo daugiau kareivių. Bet taip būdavo senovės karuose, priskaitant prie jų ir 1914 metų karą. Dabar gi yra skaitoma, kad Belgijoje ir Francijoje nuo gegužio 10 dienos vokiečių kareivių žuvo ne daugiau kaip 300,000, tai yra, tris syk mažiau negu francūzų, anglų, belgų ir holandų.

Francijoje dar yra daug rezervistų, kurie gali but paimti į kariuomenę. Bet jeigu vokiečiai puls Franciją toliau, nieko nelaukdami, Francijai nebus laiko surinkti rezervistus ir suorganizuoti naujas armijas. Netekusi trijų armijų, Francija liko labai susilpninta.

Anglijoj 'aukiama
vokiečių

Francijos šiauriniai portai, Boulogne, Calais ir Dunkerque, patekę į vokiečių rankas, (Užbaiga ant 8 pusl.)

Antras Pažangos Vajus

Pabaigtuvės

Vajų baigiant sesuo **MARIE BAGOČIUS**, mūsų prezidento sekretorė, pasiekė trečio laipsnio. Jos atsiestas rezultatas yra puikus ypač imant į domę, kad ji galėjo naujus narius "gaudyti" tik po ilgų valandų darbo ofise. Antro laipsnio pasiekė brolis **J. GALINSKAS** iš Sebastopol, Pa.

PENKTAS LAIPSNIS

J. AYMANAS 38 kp., Brooklyn, N. Y.
JUSTINAS MICKEVICIUS 17 kp., Brockton, Mass.

KETVIRTAS LAIPSNIS

K. Katkevičienė 134 kp., Chicago, Ill.
V. A. Kerševičius 30 kp., Scranton, Pa.
P. Kučinskas 352 kp., Detroit, Mich.
C. K. Pikel 195 kp., Pittsburgh, Pa.

3 LAIPSNIS

Ivoškienė ir Karaliumienė 192 kp., New Kensington, Pa.
Marie Bagočius 175 kp., Arlington, Mass.
J. Kaulinas 238 kp., Chicago, Ill.
B. Kebkaitienė 352 kp., Detroit, Mich.
A. Laurutanas 63 kp., Chicago, Ill.
P. Račila 57 kp., Worcester, Mass.

2 LAIPSNIS

Petras Laban 124 kp., Hartford, Conn.
J. Galinskas 203 kp., Sebastopol, Pa.
J. Kasputis ir Vaičiūnas 212 kp., Kenosha, Wis.
A. Kriaučialis 318 kp., Worcester, Mass.
A. Maliauskas 299 kp., Rumford, Maine
K. Mankienė 134 kp., Chicago, Ill.
S. Mockus 43 kp., So. Boston, Mass.
A. M. Praškevičius 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Pučkoriaus 139 kp., Chicago, Ill.
P. B. Simanauškas 341 kp., Rhineland, Wis.
M. Stakionis 41 kp., Lawrence, Mass.
J. Tvaronaitis 207 kp., Manchester, Conn.
Wm. Wasukonis 200 kp., Detroit, Mich.

1 LAIPSNIS

A. Bernotas 42 kp., Grand Rapids, Mich.
V. Budvidis 352 kp., Ecorse, Mich.
K. Develkis 301 kp., Cicero, Ill.
F. Domash 363 kp., St. Louis, Mo.
M. Domash 214 kp., St. Louis, Mo.
E. Grabauskienė 164 kp., Frackville, Pa.
M. Kemzura 17 kp., Montello, Mass.
J. Klučinskas 164 kp., Frackville, Pa.
A. Lukoševičius 152 kp., Brooklyn, N. Y.
S. Masytė 352 kp., Detroit, Mich.
A. Matulevich 216 kp., Erie, Pa.
E. Molienė 352 kp., Detroit, Mich.
S. Petrušis 43 kp., So. Boston, Mass.
J. Radzevičius 66 kp., Ansonia, Conn.
J. Stankus 277 kp., Leechburg, Pa.
V. A. Stulpinas 251 kp., Chicago, Ill.
J. Survilas 191 kp., E. Cambridge, Mass.
J. Taurinskas 359 kp., Dorchester, Mass.
J. M. Tumavičienė 355 kp., Norwood, Mass.
A. Zinkus 142 kp., New Haven, Conn.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
K. L. JURGELEWICZ,
Editor
DR. M. J. VINIKAS,
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00
307 W. 30th St., New York, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5629

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:
ADV. F. J. BAGOCIUS, pres.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. K. MAZUKNA, vice pres.,
1225 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, idin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
DR. J. S. STANESLOW, dr. kvet.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
B. MOCKUS, idio glob.,
726 E. 7th St.,
So. Boston, Mass.
E. MIKUZIUŠ, idio glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.
Istatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.
ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.
Finansų Komisija:
J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. PIKIELIS,
629 — 54th St.,
Pittsburgh, Pa.
A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.
Kontrolės Komisija:
J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.
KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.
J. TAREILA,
828 Bank St.,
Waterbury, Conn.
**SLA Stovio, Skundų ir
Apeliacijų Komisija:**
S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
P. B. BALCIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.
ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
M. VAIKYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.
J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.
Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.
V. J. KOLICZENIS,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.
M. PAUKŠTIENIS,
2030 Fell Street,
San Francisco, Cal.
Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
6600 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.
DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.
DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell Street,
Baltimore, Md.
Jaunuolių Komisija:
K. MICHELSONAS,
741 McDonald St.,
Brooklyn, N. Y.
O. ZORSKAITIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
V. BUKSNAITIS,
104-40 — 117th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.
Prieglaudos Komisija:
W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.
K. POCIUS,
12048 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio

Seimo belaukiant

UŽ DVEJETO savaitę išrinktieji kuopų delegatai jau rinksis Chicagoje pradėti 41-mą SLA seimą. Už trijų savaičių seimas jau bus pasibaigęs. Nežiurint ką politikieriai kalba apie "politiką", nežiurint ir laukiamus kokių tai "karštumus", kokių veikiasia nebus, ir nežiurint ir viską, mes seimo laukime su malonumu.

Nors chieagiškė seimo rengimo komisija šykštėjo mums pranešti, kokie parengimai ar pramogos bus seimo laiku, mes tikimės, kad jų bus. Gal ir komisija dar spės mums apie juos per Tėvynę pranešti. Į seimus mes suvažiuojam ne tik svarbiems organizacijos reikalams apsvastyti. Mes suvažiuojam ir pasižmonėti ir viens su kitu pasimatyti, pasižinti, atnaujinti senas pažintis ir sutvirtinti mūsų broliškumo jungę. Seimuose jo dalyviai įsigyja bendrumo dvasią, nežiurint kaip juos neskirstytų jų laikinos pažiūros ar religijos. Seimuose mes pasijaučiame esą svarbesniais kaip lietuviai ir kaip didelės lietuvių organizacijos nariai-augintojai ir šeimyninkai. Seimuose mums visuomet yra malonu viens kitam broliškai paspausti ranką ir pasidžiaugti pasimatymu. Molonu yra matyti sykiu daugelį susivienijimo darbininkų ir jaunų ir pasenusių dirbančių tai pačiai idėjai.

Šis seimas turės padaryti keletą labai svarbių organizacijai nutarimų. Vienok didelių diskusijų apie nutartinus dalykus seime veikiasia nebus. Tie daly-

kai buvo plačiai išdiskusuoti Tėvynėje ir delegatų nuomonės tuose dalykuose tur but jau yra aiškios. Todel jiems nebus reikalo daug kalbėti ir aiškintis. O jei ir būtų reikalo, tai tik tiek, kiek tie dalykai paliečia vieno ar kito viršininko asmeniškų patogumų. Į tuos patogumus delegatai galės atsižvelgti, bet jiems visvien organizacijos reikalas bus svarbiausias. Del asmenų jie veikiasia neturės nei palinkimo daug ginčytis, o ypač karščiuotis. Dirbant tokioj nuotakoje, seimas galės būti vaisingas naudingais organizacijai nutarimais ir galės padėti pamatus naujam organizacijos gyvenimui. Su gera nuotaka seimas gali atlikti savo didelių darbų, negaišinant daug laiko. Prezidentas Bagočius yra pasirengęs seimą vesti tvarkingai ir teisingai, patenkinant visus, bet statant susivienijimo reikalus pirmoj vietoj ir niekam neleidžiant pertoli iškrypti iš vėžių.

Šiame seime mes veikiasia nesisidalinsim ar mažai tesidalinsim ir "mūsų kius" ir "jūsų kius". Nors toks dalinimasis dar yra palaikomas, mums jis yra jau per daug pasenęs dalykas. Tik užkietėję seniai tokio dalinimosi dar laikysis. Jaunimas apie tokį dalinimasis nenori nei girdėti. Nenori apie jį girdėti ir tie senesni nariai, kurie tik susivienijimui dirba ir susivienijimo idėją ima sau už kelrodį.

Tokie yra mūsų spėjimai apie ateinančių seimą. Jie sykiu išreiškia ir mūsų pageidavimus ir linkėjimus.

Apie mūsų atkaklumą

LITUVIŲ budo, kokį aprašė Daukantas, šiandien mes beveik nebeturime. Ypač čia, Amerikoje. Kas buvo gero tame bude, pakito, apsinėsė dulkėmis, nukrypo pagal įvairių vėjų ir svetimų įtakų. Liko tik lietuviškas kumas ir kraujas, ir tas mažiau tyras negu buvo.

Iš dvasinių lietuvių ypatybių sveiktaičiams jau iš senų laikų metėsi ir akis jo atkaklumas. Daugiausia lenkų literaturoje lietuvių atkaklumas yra atžymėtas ir išgarbintas. Berods, buvo garbinta ne tas, kas atkaklume yra garbinta. Yra pažymėta, kad lietuvis pasidaro atkaklus, kuomet jį kas supykina ar "užkabina". Sykį supykintas, jis nebeatleidžia iki grabo lentos. O tai jau "laukinio" žmogaus ypatybė. Ypatybė, kuri neatspindi jokios dvasios kultūros, ir ženkliną netoleranciją, vienpusiškumą, piktumą ir nekrikščioniškumą.

To dar mes turime iki šiol, kada ir per saiką. Mūsų supykimams dar ir ugnies daugiau yra atnešama iš pasaulio naujų srovių, kurios ugnies kurstymato žmonių išganymą. Todel, kada mūsų pyktis pasidaro srovinio pobūdžio, mes, budami atkaklūs, pasidarome fanatikais. Tai yra reikšminga, kad lietuviai parodo daugiau fanatizmo (vnenokio ar kitokio) negu kitos tautos.

Tai blogoji "lietuviško atkaklumo pusė. Bet yra ir geroji atkaklumo pusė.

Atkaklumas gali pasireikšti pas mus ir ne iš pykčio. Užsispyrimas gali but panaudotas ne amžinam kerštui vykinti. Atkaklumas gali eiti ir gerąją pusę. Bet nukreiptas ir gerąją pusę atkaklumas turi but daug didesnis ir pastovesnis negu atkaklumas nukreiptas į blogąją pusę. Yra daug sunkiau buti atkakliai geru, negu atkakliai blogu, atkakliai mielaširdingu negu atkakliai kerštingu. Pakankamo stiprumo geram atkaklumui lietuvių perdėm mažai dar teparodė. Bet jam išvystyti turi pagrindo. Jie turi tik savo blogą atkaklumą paversti į gerą.

Jeigu atkaklumas tikrai yra lietuviško budo ypatybė, tai jo pakreipimas ir gerąją pusę turėtų buti kiekvieno lietuvių ir lietuvių tautos uždavinys.

Atkaklumas nepanaudotas kerštui ir amžinam neatleidimui, bet įdėtas į kurybinį darbą, į altruizmą ir mielaširdi-

dystę gali sparčiau vesti mus į asmeninę ir bendrą visų laimę. Toks atkaklumas būtų tikrai garbintinas. Toks atkaklumas vestų mus prie tobulybės.

Gerasis atkaklumas reiškia darbštumą ir užsispyrimą pradėtą darbą atlikti tobulai ir jį baigti.

Gerasis atkaklumas reiškia budrumą, kurs neleidžia žmogui apsileisti, aptingti, atidėti rytojui kas gali buti atlikta šiandien, pasitenkinti tuo, kas pasitaikė atsiekti.

Gerasis atkaklumas reiškia kantrumą ir ištėsėjimą pakelti įvairias sunkenybes ir nepasisekimus.

Gerasis atkaklumas reiškia drąsą ten, kur drąsos reikia geram darbui atlikti.

Vis daugiau paversdami mūsų blogąjį atkaklumą į gerąjį atkaklumą, mes kaip lietuviai pasižymėsime tobuliais darbais, ir tai taps mūsų tautinė ypatybė. Apie lietuvių galės buti sakoma: "Jeigu lietuvis tą darė, tai geriau padaryti negalima". Visuomet pasikinkę į darbą savo geroju atkaklumu, ir visuomet budami atkakliai geri, mes turėsime geriausius daktarus, geriausius inžinierius, geriausius rašytojus ir mokytojus ir mes įsigysime šventųjų.

Dėja, tuo mes dar nepasižymime. Nes mūsų atkaklumas, kuomet jis apsi-reiškia, dar vis tebėra daugumoje atsitikimų tas pats senasis lenkų garbintas lietuvių "upartumas", kurs degė kerštu iki grabo. Kerštas neduoda garbės ir neduoda laimės kerštuoliui. Kol tokį atkaklumą tegalime parodyti, mūsų tautinė ypatybė ištikrųjų mus tik pažemina. Išaukštinti save mes galime tik panaudoję atkaklumo energiją, kokią turime, ne kerštui, bet mielaširdystei.

Mielaširdystė yraiskas kas priešinga kerštui. Mielaširdystė, kaip kokia šventa ugnelė, rusena kiekvieno žmogaus širdy ir riša žmogų su žmogum. Kada kerštas jį užgesina, žmogus nuo žmogaus tampa atskirtas, ir žmonių susiėdimas pradeda nešti kiekvienam žmogui ir visai žmonijai baisias ncpalaimas. Palaikyti mielaširdystės ugnelę savo širdyje yra asmeniškąs kiekvieno žmogaus reikalas, svarbiausias jo pačio laimei. Nei vieno žmogaus širdyje ta ugnelė neturi užgesti. Kada jai pavojų yra taip daug, kiekvienas žmogus tos ugnelės palaikymui turi vartoti visas savo spēkas. Čia

atkaklumas, butent stropumas, budrumas, kantrumas ir drąsa, turi ateiti žmogui į pagelbą. Jeigu mes turime tas

ypatybes savo bude, joms turi but suvar-tojamos nuolat, be jokio atlyžio mielaširdystės įliepsnojimui mūsų širdyse.

Bėdos bus ateivių dalis

AMERIKA skubiai rengiasi prie karo. Prirengti ginklus, tankas, bombnešius, lakunus ir viską, kas "modernišam" karui reikalinga, gali imti dvejetą metų. Kol Amerika nebus tinkamai prisirengusi, ji veikiasia nesiskubins į karą stoti. O jeigu būtų buvus prisirengusi, tai gal jau šiandien kariautų.

Dar nežinia ar Amerikai teks kariauti ar ne. Bet su prisirengimais prie karo eis siundimai žmonių, bus vis smarkiau vedama karinė propaganda, idant sukėlus žmonėse pasitumą arba histeriją. Dar karui neprasidėjus, tarp Amerikos žmonių bus įvedami kariniai santykiai, bus paskleista baimė, nepasitikėjimas vienas kitu, šnipinėjimas ir įtarimai šnipinėjime.

Amerikos žmonės didelę didžiūmą dar yra ramūs ir vienas kitu pasitiki. Bet jų atstovai kongrese jau siunta. Jie jau pradeda karą čia pat namie prieš įsivaizduojamą "penktą kolumną", tai yra, prieš pirsidavėlius priešui. Ton įsivaizduojamon penkton kolumnon be jokio klausimo, automatiškai yra priskiriami visi ateiviai. Ar tie ateiviai yra čia atvykę iš kariaujančių ar nekariaujančių šalių, ar jie yra lietuviai, lenkai, slavokai, ar vokiečiai. austrai ar rusai, kongresmanams ir senatoriams nesvarbu. Įsikirščiaję, jie skubiai nori praveisti įstatymus ateiviams spausiti, varžyti, niekinti, deportuoti arba badu marinti. Su-lyg įvairių bilių dalinai jau priimtų senate, ateiviai bus skaitomi "penkta kolumna", o todel:

ateiviai turės buti registruojami; ateiviai turės pasiduoti, kad jų pirštų antspaudos būtų nuimtos; tukstančiai ateivių bus paskirti deportacijai, o prieš deportavimą bus laikomi koncentracijos stovyklose; tarpvalstijinėj industrijoj ne daugiau kaip 10 nuosimčių ateivių turės teisės but samdomi; Visi, kurie yra ar bus įtariami, kad jie yra komunistai arba nacių "Bundo" nariai, negalės gauti jokio darbo tarpvalstijinėj industrijoj ir faktinai niekur.

Įsikirščiaję senatoriai reikalavo, kad šitie įstatymai būtų tuojaus priimti ir tuojaus įeity į galę. Šioj valandoj jie gal dar nebus priimti, o tai tik del to, kad kongresas rengiasi užsidaryti ir išsiskirstyti vakacijoms. Bet tai yra tik spėjimas. Jeigu kaip, ir prieš kongresui išsiskirstysiant vakacijoms ateivių priespaudos įstatymai dar gali buti priimti, nes jiems dabar mažai kas tesipriešina.

Jei ne dabar tai kiek vėliau mums lemta bus, kaip ateiviams, pajusti ant savo nugaros karo stovį ir karo bėdas,

nors Amerika nebus įstojusi į karą, bet prie karo rengsis su tokio kariniu upu, kokį parodo dabar kongresmanai ir senatoriai. Gali buti, kad kongresmanai ir senatoriai nuvykę iš Washingtono namo vakacijos laiku galės kiek atvėsti, jeigu pamatys, kad Amerikos žmonės dar nepritaria Amerikos stojimui į karą ir kariniam upui. Bet kada visi laikraščiai, neišskiriant nei daugelio ateivių laikraščių, kartu su radio, taip smarkiai kelia karo sentimentus, neilgai trukus gal ir Amerikos žmonėse pradės pasireikšti karo histerija. Tuomet jau ir be įstatymų ateiviams bus blogai.

Kas gi ateiviams liks daryti? Protestuoti, priešintis tokiu laiku kaip dabartinis reikštų dar labiau ir save atkreipti sufanatizuotų žmonių neapykantą. Ne, ateiviams dabar reikia buti nežymiais, pakelti panieką be murmėjimo ir prisitaikyti prie jiems statomų reikalavimų.

Didesnė pusė lietuvių ateivių neturi pilietybės popierų. Dabar yra laikas išsimti pilietybės popieras, nors pirmutines. Žinoma, pirmosios pilietybės popieros nebus geros darbui gauti, bet vis su jomis bus geriau nors kitais žvilgsniais.

Paniekos ir kančių teks mums visiems. Todel tokiu laiku kaip dabartinis mes turime dar labiau glaustis viens prie kito, užtarti viens kitą, remti viens kitą ir gelbėti vienas kitam visokioj nelaimėj kokia kam ištikti. Nepalaimose mes turime sustiprėti moraliai.

Prie bėdų, kurių ateiviai susilauks Amerikoje, prisidės ir širdperša del savo giminių Europoje. Daugelio ateivių giminės kenčia karo baisybes šiandien, ir iš Amerikos jiems jokios pagalbos negalima pasiųsti. Labai greitai visoj Europoje žmonės nebeturės ko valgyti ir gal pradės mirti iš bado. Iš amerikiečių ateivių niekas savo giminių negalės nuo bado išgelbėti Europoje.

Lietuva kol kas išvengė karo. Bet nežinia kas bus toliaus. Iš vėliausių pranešimų suprantame, kad Sovietų Rusija už ką tai prisikabino prie Lietuvos ir kad ta priekabė bus pateisinimu Rusijai pasiųsti Raudonąją Armiją į Lietuvą ir Lietuvą prijungti prie Rusijos. Tą Rusija padarytų be karo, nes Lietuva negali nei manyt apie karą su Rusija. Bet tas reiškia, kad Lietuva visiškai netektų nei šešelio nepriklausomybės, kad Lietuvos maistą pasiimtų Rusija, ir lietuviai nebeturėtų ko valgyti, o labiausia, kad Lietuva kada nors vėliau, gal neužilgo, taptų baisaus karo arena, ir susilauktų to, ko susilaukė Holandija ir Belgija. Karas tuomet tur but būtų tarp Vokietijos ir Rusijos.

Tokios žinios apima mus neramumu ir rūpesčiu apie savuosius Lietuvoj ir apie Lietuvos likimą.

Kas aukojo daugiausia?

MĖNESINIS žurnalas Lietuva 5-mesų metų numeryje pastatė idomų ir svarbų klausimą: "Kuris iš Amerikos lietuvių yra daugiausia aukojęs Lietuvai?"

Patsai klausimas nėra pakaktinai aiškus, kad būtų bent apyčiupa galima jį atsakyti. Reikalinga žinoti kokioj prasmėje tas klausimas pastatytas. Juk aukojimas ne vien doleriais ir centais Lietuvai paramą teikė. Delto noriu čionai patiekti tik keletą pavyzdžių:

Tas, kuris paaukojo Lietuvai viską ką tik turėjo, aukojo daugiausia. Tokiu buvo A. M. Martus, kurs nukeliavęs Lietuvon, tenai atidavė savo gyvastį, o kuomet reikėjo jo kunas laidoti, tai nebuvo jam visoj Lietuvos sklypelio žemės, ir jis turėjo buti išgabentas į Klaipėdą į karių kapus palaidoti.

Tas, kurs paskutinį dolerį atidavė, kaip kad S. Astramskas, V. Daukšys, S.

E. Vitaitis ir šimtai kitų partiotingųjų lietuvių, kurie patys sau neturėdami, o Lietuvai davė.

Tas, kurs tukstančius dolerių paaukojo, taip kaip p. A. Ivaškevičius iš So. Bostono, kurs nukeliavo Lietuvon Klaipėdos vaduoti.

Tas, kurs per visą amžių nešė žmonėms kultūrą ir senatvės sulaukęs veikone prieglaudos namuose baigė savo amžių, kaip kad J. Šernas-Adomaitis.

Tas, kurs save pamiršęs dėjo visas savo pastangas, kad kuodaugiasia Lietuvai ir lietuviams būtų naudos, leido knygas ir laikraščius, kaip kad A. Olaszewskis, J. J. Paukštis, K. Brazys, kun. A. Milukas ir daugelis kitų.

Daug turime tokių, kurie davė Lietuvai viską, ką galėjo duoti, o šiandien patys nieko neturi ir net jokios padėkos už savo pasiaukavimą nėra gavę.

Tai tokie, mar. rodos, yra aukavę daugiausia. A. B. STRIMAITIS.

Mus Gydo Daktarai, Bet Tik Mes Patys Galime Apsisaugoti Ligu

Širdies karštligė

“REUMATISKA ŠIRDIS”

Rašo
DR. D. PILKA

DIENA IŠ labiausiai apkalbamų ligų šiandien yra **širdies karštligė**, paprastai vadinama “rheumatic heart fever”. Ji yra išsiplatinusi po visą pasaulį, kur tik randasi didesnė žmonių grupė susispietusi gyventi, kaip tai sodžiuose, miestuose, tranšėjose ir panašiai.

Širdies karštligė yra viena iš pikčiausių vaikų ligų. Nors ji nėra mirtina liga, bet veik kiekvienas ja sirgęs palieka amžinui invalidu. Ji veik išimtinai puola vaikus ir paaugančius jaunuolius be jokio pasigalėjimo. Ligos pasekmės visuomet esti blogos — **širdies sužalojimas**. Širdžiai sutrikus dar jaunatvėje, gyvenimo našumas, sveikata, jaunuolio ateitis lieka suklupdyta.

Dar pereito šimtmečio tyrinėtojai susidomėjo šita liga. Dabartiniai sveikatos mokslininkai iškėlė jos klausimą viešai, kas sujaudino daugiau apsišvietusios visuomenės dėmesį. Šiandien jau pati visuomenė kečia klausimą, kas yra “rheumatic heart fever”? Atsakymas į klausimą nėra taip lengvas, nes gydytojas dar neturi nei laboratorijos įrodymų, nei taisyklių kuriomis galėtų ligą nustatyti, nei imuniteto jos perspėjimui. Ir kasgi, pagaliau, tokią ligą skaito už ligą, kada vaikas dieną ar porą pakarščiuoja? Dažniausiai tai motina pati mėgina vaiką “išgydyti”, ir tik daugiau prieštaraujančiam atsitikime šaukiasi gydytoją. Gydytojo pašaukimas dažniausiai buna tiek pavėluotas, kad karštligės aštrioji stadija jau buna perėjusi arba kokia kita komplikacija susidariusi.

PRIEZASTYS

Tikros priežastys širdies karštligės dar nėra galutinai išaiškinta. Didžiausia kaltė yra primetama streptokokų giminės bakterijoms. Mat yra maišytų bakterijų infekcija. Kad streptokokų giminės bakterijų mišinys gali būti tikra priežastimi, tai nėra abejonės, nes vėliau susidarę komplikacijos tą įrodo. Daugelis tyrinėtojų nurodo, kad širdies karštligės bakterijos, kokios jos ten nebutų, nėra kraujo siekėjos, arba kitaip sakant, kraujo sriovėje jos nerandamos.

Lyginai nėra žinoma, kaip tokia liga patenka į žmogaus sistemą. Dantų ir burnos nešvarumas, dažnus gerklės skaudėjimas ir tonsilų ideojimas yra didžiausi kaltininkai. Ypač sugedę tonsilų liaukos praleidžia nuodus praieiti į širdį. Prie to reikia dar pridėti įdegimą tokių vietų, kaip nosies, sinusų, balso stigų, ausų ir panašiai.

Chorea (šv. Vito šokis) per metų metus buvo skaitomas kaip vienas iš širdies ligos priežasčių. Kol kas, betgi, įrodymo nėra. Kartu reikia nepamiršti žinduolių kudikių neiškaus karščiaavimo. Ar žinduolio karščiaavimas yra priežastimi šv. Vito šokiui, ar šv. Vito šokis yra priežastimi širdies karštligės? Kokia, pagaliau, priežastis tai nebutų, pasekmės iš to visuomet esti pragaištingos dėl širdies. Galų gale, iš kur karštligė nekiltų, ji išsivysto į piktos rūšies endokarditą.

Lytis mažai turi reikšmės, nes liga veik lygiai pasirodo, kaip pas vaikus taip ir pas mergaites. Bet amžius turi daug svarbos. Daugiausiai ja suserga jaunuoliai tarpe 10 ir 20 metų. Dr. P. White, Harvardo universiteto kardiologijos profesorius, nurodo, kad 40 nuosimčių širdies karštligės atsitikimų yra 90 nuosimčių žemiau 20 metų amžiaus. Liga yra lygiai pastebima pas visas rases ir tautas. Klimatas taipgi nieko neįrodo, nors didesnis susirgimų nuosimtis pastebimas šiltuose kraštuose.

Šeima yra daug kaltinama, kad ji turinti ligą kur tai paslėpusi nuo tėvų ir protėvių laikų ir kad tai esanti svarbi karštligės priežastis. Jeigu priimti tą gaimybę už tikrąybę, tokiu būdu vaikas ar jaunuolis ar suaugęs žmogus gauna šitą ligą kaip to tėviška dovana: 1) paveldėjimo būdais, 2) neišvengiamu kontaktu su šeima, namiškieis, artimais gyventojais, ir 3) ankštas ir nesantariškas gyvenimas.

Socialinės ir ekonominės žmonių gyvenimo aplinkybės turi labai daug reikšmės su ligos įsigalėjimu. Liga yra kelis kartus daugiau randama pas žmones gyvenančius susikimšusiais, nuskurusiais, nešvariais, nė kad priešingos klasės gyvenime. Privatiškose mokyklose, kur vieta yra erdvi, plati, švari, ligos veik išvengiama; bet miestų viešose mokyklose, kur vaikų susikimšimas yra didelis, kur stoka saulės šviesos, tyro oro, švaros, kur vaikai bėgiodami į mokyklą ir namo nušala, sušlampa, pavargsta, esti nedavalgę, silpni — liga tokiems žiuri į akis. Sloga, kosulys, karščiaavimas yra pirmtiniai šuviai į širdį. Sužalojus širdį dar jaunystėje, aišku, nedaug tereikia, kad padaryti ją amžina auka.

Ligų epidemijos neretai kyla tai vienur tai kitur. Gi karštligės epidemija slankioja visuose užkampiuose, kur tik nesantarija viešpatauja. Ji kartais gali but atėjusi iš toliau su užkrėstu vandeniu, maistu, daržovėmis, arba atnešta pačių žmonių.

Karštligės priežastis gal but slankioja čia pat

arti mūsų, kurios mes nematome ar nesuprantame. Iš aukščiau išdėstytų teorijų, kaip matome, dar niekas nėra pagriebęs tam tikrą bakteriją už kaklo ir pasakęs, kad ve aš ją jau turiu, kaip kad padarė Pasteur, Koch, Fraenkel, Schaudinn ir kiti kitos rūšies ligo-se.

LIGOS EIGA

Karštligė visuomet prasideda umai su šiurpuliais, drebbėjimu, prakaitavimu. Temperatura paprastai buna laipsni kitą pakilusi, pulsas greitesnis, kvėpavimas dažnesnis. Ligonis jaučiasi esąs silpnas, neturįs apetito ir daugiau nori pagulėti. Iš pradžių niekas nenumato, kokia bus ligos eiga. Gal buti, kad po dienos kitos karščiaavimo ir prakaitavimo liga sumažės ir visi kiti simptomai išnyks. Užsitęsęs ilgesniam laikui, jos eiga gal pasirodys pas vieną vaiką šv. Vito šokiu, pas kitą — sąnarių įdegimu, pas trečią — odos lezijomis, pas ktevirtą persimes į širdį ir sukels aštrų endokarditą.

Aštriam karščiui perėjus, liga pereina į chronišką stadiją ir pasilieka žmogaus sistemoje įvairiose formose. Ji kartais tęsiasi visai nežymiai. Tokiuose atsitikimuose gydytojas neretai daro spėlojimų apie ligą, ypač kada ji pasikartoja, tai vienokioj tai kitokioj formoj, kartais panaši į tuberkulozą, kitą syk į sifilį, ir dažnai, jos krypties nenumatant, esti pavadinama tik “rheumatic state — tik karščiaavimas.

Bostono ligoinių tyrimai įrodo, kad karštligė visuomet sužaloja širdį, kad 85 nuosimčiai paėina iš karštligės. Garsus Vokietijos mokslininkas Aschoff senai įrodė, kad tam tikri viencelinių kunelių lizdai randami širdies raumenyse yra kilę iš karštligės. Šitas Aschoff įrodymas šiandien veik vienbalsiai yra priimtas, kaip karštligės rezultatas. Juo aštresnė buna liga, tuo giliau ji įsigyvena į širdį ir daugiau daro žalos. Pirmiau ji sugadina tik širdies vožtuvus ir sutrikina normalią funkciją, o vėliau ji sužaloja ir pačius raumenis, kas galutinai priveda širdį prie bendro funkcijos nedatekliaus ir ir supuolimo.

KARŠTLIGĖS PASEKMĖS

Remiantis bendrai priimtais principais, yra įrodyta, kad iš “rheumatic fever” išsivysto daugelis įvairių komplikacijų kitokių ligų. Nė kurios iš tų komplikacijų pačios per save sudaro atskirą ligą ir kaip tokia buna atskirai tyrinėjama. Gydytojai Smith ir Sutton (Medicinos Centro, New York) skirsto šitas komplikacijas į sekančias savystoves ligas, kurios yra karštligės pasekmės:

1. Aštrus reumatiškas polyarthritas,
2. Chorea,
3. Atsikartojanti gerklės skaudėjimai,
4. Korditis,
5. Atsiradimas guzelių po oda,
6. Odos leizjos,
7. “Augimo” skausmai.

Prie aukščiau išvardintų karštligės pasekmių dar galima daug pridėti, kaip tai: sužalojimas endokrininių liaukų, įdegimas plaučių ir plaučius gaubiančių plėvių, įdegimas smegenų, kraujo indų, inkstų, įvairių sąnarių formoje reumatizmo ir panašiai.

Aštrus polyarthritas (tankiai vadinamas “rheumatic state”, arba “rheumatic fever”, arba “rheumatic infection”) yra randamas daugiau pas vaikus jaunuolius turėjusius karštligę. Sąnariai (keliai, kulnų, pečių, alkūnių, riešų, stuburkaulio ir kiti) gali but įdegti pavieniai ar visi kartu. Įdegtas sąnarys ar sąnariai dažnai neįrodo jokių simptomų, bet, iš kitos pusės, jie gali buti karšti, paraudonavę, patinę, jautrūs ir skaudanti. Karštis kartais siekia iki 102F laipsnių ir aukščiau, kuris po kelių dienų pats per save pranyksta. Neretai karštis vėl pakyla ir laikosi trumpesnį ar ilgesnį laiką, net retkarčiais vėl ir vėl atsikartojant. Mažesnės vertės simptomai yra galvos skaudėjimas, nenoras valgyti, sirgulavimas. Motina dažnai pastebi, kad vaikas yra silpnas, neturi gyvumo, energijos, dažnai verkia. Vaiko pasiskundimas prieširdžio skaudėjimu gali reikšti širdies įdegimą. Veik kiekviena motina turi patyrimą, kad vaikui pilvo skaudėjimas reikalauja ricinos, po kurios ėmimo padėtis tuojaus pagerėja. Bet dažnai lieka nepastebėtas sąnarių įdegimas, kuris tikrai sudaro ligos eiga.

Chorea (pirmiau minėta) arba Vito šokis — liga yra viena iš vaikų ligų, kuri užėina ir praėina dažnai be pastebėjimo. Motina dažnai pastebi, kad vaikas yra neramus, verkia, pilnas iritacijos, nerviškas, kraiposi, negali rankoj šaukštuko išlaikyti, išvemia maistą, neturi įjegos ir panašiai. Bet kiek motinų apie tai supranta? Kuri bent iš jų palaiko tokią vaiką sergančią? Dažniausiai tokis neramus vaikas gauna nuo motinos apibarti ir kartais dar kitaip nubausti, vietoj pašaukus gydytoją, kad iširti padėti.

Korditis reiškia aštrų širdies įdegimą. Tikra priežastis, kaip žinome, nėra surasta, bet širdies žala eina savo keliu pirmyn. Musų pacientas rasime neturi gyvumo, energijos, yra pablyškęs, jo svoris nupuola, neturi apetito. Kartais jaučia sąnarių skaudėjimą ir

nusiskundžia reumatizmu be jokių žymių jų įrodymui. Gydytojas, apžiūrėjęs toki ligonį, dažnai paskaito jo ligą esanti menkos vertės. Tokis nuneigimas, žinoma, leidžia ligai dar daugiau įsitenėti. Neretai tokis vaikas tik mokykloje buna pastebėtas, kad kas nors su juo yra bloga. Mokyklos gydytojas paegzaminauęs suranda, kad jis turi:

1. Padidėjusią širdį,
2. Tekančią širdį arba insufficientia,
3. Širdies susiaurėjimą,
4. Širdį gaubiančios plėvės įdegimą,
5. Daugybę po oda priaugusių guzelių.

Kitos sveikatai prieštaraujančios ydos yra dažnai pasikartojantis gerklės skaudėjimas (“raudona gėda”); įvairūs odos niežėjimai, rankų delnų pabrinkimas, paraudonavimas ir prakaitavimas yra dažnai nusiskundžiamas; poodiniai raumenys dažnai turi prisagstyta žirnio didumo guzelių. Jie kartais yra matomi ir apčiuopiami, ir kartais visai pranyksta.

KARŠTLIGĖS PAVEIKIMAS Į ŠIRDĮ

Karštligės paveikimas į širdį yra žiauri priežastis. Jos nuodai padaro žalos patys arba prirengia dirvą kokiai nors bakterijai įsigyvendinti. Sekanti paveiktos širdies simptomai yra klasiški: 1) širdies insufficientia su išekvota raumenų energija siekia apie du trečdalius visų atsitikimų; 2) širdies drebbėjimas su langelių susiaurėjimu, siekia du trečdaliu atsitikimų; 3) aštrus bakterijinis endokarditas yra randamas pas kiekvieną dvidešimt penktą ligonį.

Kitos karštligės komplikacijos turi mažesnės reikšmės, nors jos pačios per save yra mirtinos. Jos yra: koronarinių indų sukietėjimas, arterijų sklerozas, cukštas kraujo spaudimas, užnuodijimas skiedinės liaukos, kartu sudėjus iš kurių gali kilti embolija smegenyse, kraujavimas iš plaučių, augina pektoris, širdį traukantis veikimas. Šita terminologija priklauso daugiau gydytojui žinoti, bet skaitas ir rašas žmogus šiandien nėra pateisinamas dėl nežinojimo.

GYDYMAS

Ką žmogus turėtų daryti, kada jis jaučiasi esąs sergantis? Pirmas prisakimas yra LOVA, antras — RAMUMAS, trečias — POILSIS. Tai yra trys didelės gamtos įsakymai sveikatos prezervacijai. Kaip neaiškinsi, lova yra lova, kaip vaikui taip ir suaugusiam. Lova yra tam tikslui padaryta, kad žmogaus kunas tinkamai pasilsėtų. Kaip kunas reikalauja fiziško pasilsėjimo, taip ir protas reikalauja ramybės. Duok protui ramiai pasilsėti, jis tau gražins kelerio-pai sveikatoj, darbe, draugijoje, pasilinksminime ir linksmai ves į šimtaprocentinių eilę.

Maistas, aišku, turi buti lengvas ir greitai virškinamas, kaip vaisių sultys, buljonas, košelė, pieno tostas, frostas. Kada karštis pranyksta, reikia pridėti pienas, daržovės, virti vaisiai, kiaušiniai ir vėliau mėsa.

Skaudančios vietos reikia saugoti, kad neapsunkinus bereikalingomis drapanomis, nes tai yra jautri vieta. Jokie vaistai nepatartina vartoti be gydytojo nurodymų.

“Namų ir ypotos hygieną”

Taip — SLA yra išleides knygas ir knygeles! Su meile ims lietuvių bibliofilas į rankas, štai, šią 31 pusl. brošiūrą: “Namų ir ypotos hygieną”, kurią parašė F. Matulaitis, M. D. — kurio ir portretas yra. Tai yra SLA leidinys 37, “SLA Apraudos ir Sveikatos Savaitei Paskaita”. Šiandien SLA apraudos mini nebe savaitės, bet ištisus pusmečius, o sveikatos irgi ne atskira savaitė buna, bet “Mus gydo daktarai, bet apsisaugoti ligų galime tik mes patys” Tėvynėje pasirodo dažnai. O vis delto, knygų SLA nebeleidžia. Tai bent turimas knygas Centre reikėtų, broleliai, išimti, paskleisti. Kad ir šią — apie sveikatą, kurios kaina tik 10c.

Taip, kaip šį brošiūrėlę parašyta, ji nėra pasenusi, nes kalba apie bendrus sveikatos dalykus, kurie dar nepaseno. Brošiūrėlės negalėjo pasendinti ir toks sakiny: “Motėrų gorsetai nėra pagirtini”, nes “Žmogus yra namų gyvulys”, kaip buvęs... Štai ir šiandien, kaip “gorsetų gadynė”, reikalingos žinios iš tos knygeliųkštės: Namai, Namų pasirinkimas, Saulės spinduliai, Langai, Sienos, Grindys, Kaurai, Stalai ir kėdės, Uždangalai, Kambariai, Virinė, arba virtuvė, Sinka, Puodai, Šaldykla, Išmatos (turima galvoje atmatos), Miegamas kambarys, Skalbiniai, Vanduo, Muilas, Rusys arba kelnorė—sklepas, Užsilaikymas (apie švarumą, rankų mazgojimą, plaukus, akis, dantis, nosį, kojas, drapanas), Maistas (apie vaisius, valgyimą, kavą ir arbatą, alkoholi, miegą, darbą, upą), Limpandios ligos, Oras.

SLA knygynas pridėjęs skelbimą šioje knygelėje, kad dar 27 knygos ir knygelės gaunamos. Gaukite, broleliai, seselės, tas knygeles kad ir dabar! “Niekad nevėlu!” arba “Geriau vėlai, negu niekad!” O pasiuntus studentams Lietuvon, bus sukelta ir bibliofiliško džiaugsmo, nes visa tai jau yra retenybė!

AREJAS VITKAUSKAS.

Kramtymo svarba

Mūsų virškinimo organų sistema yra taip sutaisyta, kad ji reikalinga labai domingo maisto kramtymo. Tam gamta mums davė dantis ir mes jais privalome naudotis. Jeigu dantys yra išpuvę ar į visas puses išsiklaipę — mes negalime deramai maisto kramtyti ir priversti esame jį ryti pusčielį. Pasiekę vidurius toksai nepirėngtas maistas, ten įsiai sukelia tikrą netvarką. Skilvio virškinimo skysčiai neapdirba kaip reikiant tokių rupų maistą ir pasiunčia jį žarnoms taipgi netinkamai prirengtą. Jeigu mūsų viduriai yra nuolatos varginami nedakramtytu maistu, tai jie vėliau ar anksčiau turi pailsti, sugesti. Iš čia plaukia visokios skilvio bei inkstų ligos ir viso kuno irimas. Atatinkamu maisto kramtymu mes galėtume sumažinti vartojamo maisto daugį ir tuo patim kartu žymiai pataisyti sau sveikatą. Juk ne nauda, bet blėdis seka, kada prikemšame skilvį nedakramtytu maistu, kurį viduriai nepajiegia suvirškinti.

Flečeris sako, kad kiekvieną maisto kąsnelį reikia sukąsti trisdešimts kartų, nes gamta žmogui davė trisdešimts du dantis. Žinoma, nereikia skaityti kandžius; užtenka turėti minty tai, kad maistą sukrāmčius tiek, jog be sunkių pastangų ji būtų galima nuryti.

Nesant pakankamai laiko suvalgyti didelių pletų, kaip kad darbo laiku, geriau valgyti ką nors lengviau sukratomo ir suvirškinkamo, negu suvalgyti daug ir tuo apsunkinti bei sugadinti savo vidurius. Su mūsų viduriais atsitinka tas pats, kas atsitiktų su pečiuom, nors ir gana geru, jeigu tiktai jį prikimštume pilną stambių, šlapių malkų — jis užgestų.

(Iš Dr. J. Kaškačiaus “Darbininko Sveikata”)

Pirma pagelba kudikiams

Ar žinai ką daryti kudikiui apsideginus?

Kudikiui apsideginus, pašauk gydytoją, nes jeigu labai apsideginęs, gali baisiai, net mirtingai, apsigirti. Kuomet tik lengvai apsideginęs, kuogreičiausiai nukirpk nuo jo kuno drapanas. Nevartok suterštų aliejų arba tepalų. Taip darant, kudikį galima kokia ligą užkrėsti. Ant uždengtos žaizdos uždėk tuoj šmokus minkšto čysto skuduro, kuris turi buti pamerktas į vandenį, kuriame įdėta “bicarbonate of soda”. Neprileisk oro prie žaizdos. Kuomet skaudėjimas truputį apsisotja, reikia uždėti “zinc Oxide” ir aprišti.

Ar žinai ką daryti kuomet kudikis sloga apserga?

Paguldęk lovoj ir ten ji laikyk kol karštis pranyks. Duok mažai valgyti, bet daug vandens gerti. Vartok kokį gerą aliejų vidurius paliausoti. Dėk kelis lašelius vazalino į nosį kas kelios minutės. Jeigu gerklę skauda, patartina į pusę puoduko įpilti kelis lašelius “listorine” ir šaukštuką “bicarbonate of soda” ir gerklę plauti. Jeigu sloga neapleidžia kudikį ar vaiką, kreipkis prie gydytojo. Jis gal ras, kad adenoidai arba tonsilai blogame padėjime.

Ar žinai ką daryti viduriams užkietėjus?

Beveik visuose atvėjuose tiesioginė priežastis yra budo, kuriuo kudikio maistas yra paruošiamas. Tinkamas nustatymas maisto, kad jis sutiktų su kudikio norais ir reikalavimais, dažniausia užkietėjimą pralaina. Gal valgy nėra užtektinai riebumo. Kad perdaug arba neužtektinai cukraus. Gal negana kudikis valgo vaisių ir žalių daržovių. Gal vaikui reikia gerti daugiau vandens. Gyduolės labai negudru yra naudoti, jei gydytojas to nepataria. Kad aticaisius šiuos dalykus iki šeštam mėnesiui galima vartoti oatmeal vandenį prirengiant maistą. Po šešto mėnesio galima kudikiui duoti oatmeal košelės su pienu ir vaisių sunkos, ypatingai apelsinų sunkos. Vėliau galima jam duoti keptą obuolį arba slyvų sunkos. Svarbu yra pramokinti kudikį prie reguliariško judėjimo vidurių. Jeigu butinai reikalinga kudikiui duoti vidurių liuosuojančius vaistus, tai galima vartoti “milk of magnesia” arba prašyk gydytojo patarimo.

Ar žinai ką daryti kuomet kudikis konvulsijomis suimtas?

Tuoį nuimk nuo jo drapanas, idėk jį į cėbėrį koikioms dešimčiai minutų. Vanduo turi buti 98 laipsnius Fahrenheit. Pabandyti vandenį visuomet idėk savo nuogą alkunę į vandenį. Uždėk šaltą skudurą ant kudikio galvos ir kaklo. Jeigu žinai, kad konvulsijos užėjo valgant netinkamą valgį, tai greitai duok kudikiui ką nors vidurius išvalyti ir priversti vemti. Laikyk lovoj kol pereis. Vėl neužmiršk pašaukti gydytoją.

Ar žinai, ką daryti kosuliui? Neduok kosulio sirapų. Yra pavojinga. Vartok paprasto medaus arba šutintų figų sunkos. Naktia vidurių nosies ištepę vazelinu ir uždėk šaltą kompresą arba nestiprią muštardos priekaitą ant kaklo ir krutinės. Klausyk gydytojo apie kosulio priežastį ir sek jo patarimus.

FLIS.

Konstitucijos pataisos ir kuopų įnešimai SLA 41-am Seimui

Įstatų Komisijos raportas su įnešimais seimui

(Tąsa)

Skyrių numeriai eina kaip konstitucijoj.

b) Graded Death Benefit Table For Juvenile Class N1 And N2

The sum insured under whole life plan and under twenty payment plan, known as classes Juvenile N1 and Juvenile N2, shall be based on the following Graded Death Benefit Table for \$1,000 of insurance with proportionate amounts for other sums, and shall be shown for the respective contract years in a schedule on the first page of the certificate:

Years of Duration at The Beginning of The Certificate Year	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. \$25 \$100 \$300 \$400 \$500 \$600 \$700 \$800 \$900 \$1000										
2. 50 150 400 500 600 700 800 900 1000										
3. 75 200 500 600 700 800 900 1000										
4. 100 250 600 700 800 900 1000										
5. 125 300 700 800 900 1000										
6. 150 350 800 900 1000										
7. 175 400 900 1000										
8. 200 450 1000										
9. 225 500 1000										
10. 250 500 1000										
11. 250 500 1000										
12. 250 500 1000										
13. 250 500 1000										
14. 250 500 1000										
15. 250 500 1000										

When death benefit reaches \$1000, it remains at \$1000 as long as the Certificate is in force. The same applies to any other final sum of insurance.

c) Graded Death Benefit Table For Juvenile Class N3

The sum insured under endowment plan, known as Juvenile Class N3, shall be based on the following Graded Death Benefit Table for \$1000 of insurance with proportionate amounts for other sums, and shall be shown for the respective contract years in a schedule on the first page of the certificate:

Years of Duration at The Beginning of The Certificate Year	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. \$50 \$200 \$300 \$400 \$500 \$600 \$700 \$800 \$900 \$1000										
2. 100 300 400 500 600 700 800 900 1000										
3. 150 400 500 600 700 800 900 1000										
4. 200 500 600 700 800 900 1000										
5. 250 600 700 800 900 1000										
6. 300 700 800 900 1000										
7. 350 800 900 1000										
8. 400 900 1000										
9. 450 1000										
10. 500 1000										
11. 500 1000										
12. 500 1000										
13. 500 1000										
14. 500 1000										
15. 500 1000										

When death benefit reaches \$1000, it remains at \$1000 as long as the Certificate is in force. The same applies to any other final sum of insurance.

Limits of The Amount of Insurance

The amount of insurance payable under this Certificate shall not exceed the sum of \$400 upon the life of infant from 1 to 9 years of age, inclusive, and the sum of \$1000 upon the life of a child from 10 to 15 years of age, inclusive, at the time of issue of this Certificate.

Aggregate Limit

The maximum amount payable under all benefit certificate on policies of societies or companies combined upon the life of the insured child shall not exceed the amount allowed by the law in force at the time of issue of the Certificate in the state where the Insured resided, and, in the event the amount of insurance is in excess of the allowed limit, the premiums paid on excess insurance shall be returned by the Alliance to the Applicant.

d) Contract Years

The contract year will commence from the date stated on the first page of the certificate, and the second and subsequent contract years will commence on the respective anniversaries of said date.

e) Beneficiary

The owner of the certificate shall have full right at all times to change the beneficiary or beneficiaries in accordance with the by-laws, rules and regulations of the Alliance.

Misstatement of Age

If the age of the Insured has been misstated, the amount payable under this Certificate shall be such as the premium would have purchased at the correct age, provided, that if the correct age was not an insurable age under the laws of the Lithuanian Alliance of America, only the net mortality payments made shall be returned. If the age has been over-stated, no additional amount of insurance, benefits or other values shall be granted for any excess premiums paid, but such excess premiums paid shall be returned without interest.

g) Payment of Premiums And Assessments

The owner of the certificate shall pay monthly or annual premiums in the amounts or amount required by the adopted table of rates for the class of insurance indicated on the first page of the Certificate. All pre-

miums and assessments are payable in advance, and they may, at the option of the applicant, be paid in advance monthly, quarterly, semi-annually or annually. The monthly and annual premiums under the Certificate are indicated on the first page thereof. All premium payable into the Juvenile Fund shall not be subject to change, provided however that if the reserves become impaired the owner of the Certificate shall pay his equitable proportion of deficiency in the Juvenile Fund as ascertained by the Supreme Executive Board of the Alliance, or upon written application or consent of the owner his certificate may be charged with its proportion of any deficiency in the Juvenile Fund disclosed by valuation with interest not exceeding 5% per annum.

h) Reinstatements

If the Certificate shall lapse in consequence of default in payment of any premiums or assessments, unless the cash surrender value has been paid, it may be reinstated in the following manner: (1) within three months after the date of lapse, upon application to the Supreme Secretary of the Alliance and payment of all overdue premiums or assessments and (2) at any time thereafter, upon new medical examination to determine the Insured's insurability to the satisfaction of the Alliance, the payment of reinstatement fee and the payment of all overdue premiums or assessments, with interest at the rate of 5 per cent per annum. The reinstatement shall become effective from the date of the Supreme Executive Board order granting the reinstatement in accordance with the By-Laws of the Alliance now in force or hereafter to be adopted.

i) Unauthorized Acts

All acts of officers or members of the Lithuanian Alliance of America concerning this Certificate not in accordance with the authority given by the Constitution and the By-Laws of the Alliance shall be null and void.

j) Limitation of Actions

No suit or action in law or equity upon any claim arising out of, or by reason of the Juvenile Benefit Certificate issued by the Alliance, shall be maintainable unless commenced within two years after the cause of action has accrued.

k) Grace Period, Lapses And Non-Forfeiture

A grace of ninety one days will be granted for the payment of every premium. If the death of the Insured occurs during the said period of grace the Certificate shall continue in full force, but overdue premiums may be deducted in settlement of any claim incurred during grace period. Failure to pay any premiums or assessment when due or prior to the expiration of the said period of grace shall constitute a default in premium payment, and thereupon the Certificate shall immediately lapse and completely terminate. Provided however that under any of the Juvenile certificates, if premiums have been paid for three full years or more, a cash value equal to the full reserve less a surrender charge not greater than two percent of the sum insured prior to the 21-st year of duration, and the full reserve thereafter, shall be available. The basis for such reserve shall be the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3½ per cent per annum according to Illinois Modification method.

l) Certificate Loans

Loans for a total amount not exceeding the Loan Value according to the table for the respective Class of Certificate, shall be available on proper assignment of the Certificate, and on sole security thereof, at any time after the premium for the third Certificate year has been fully paid. The Alliance shall have the right to defer the making of any loan for a period not exceeding 90 days from the date of application thereof (unless for the purpose of paying premiums or assessments on the Certificate of the Alliance).

Any indebtedness to the Alliance on the Certificate or Certificates, at the date of loan together with interest in advance on said loan to the end of the current Certificate year and any unpaid premiums or dues for the current Certificate year, will be deducted from the amount of said loan.

Interest on loans shall be at the rate of 5 per cent per annum, payable at the end of each Certificate year. Interest not paid when due shall be added to the existing indebtedness. The total indebtedness thus created shall bear interest at the same rate. Failure to repay any loans or interest thereon shall not void this Certificate, unless the total indebtedness with interest shall equal or exceed the loan value of the Certificate at the time of such failure nor until thirty days after notice shall have been mailed to the last known address of the owner of the Certificate of record at the Home Office of the Alliance. At any time, while this Certificate is in force, the whole or any part of any such indebtedness may be repaid. At the death of the Insured any such indebtedness to the Alliance shall be deducted from the amount of benefit payable thereunder.

m) Cash Surrender

After the premium of the third certificate year has been fully paid, upon proper surrender and deli-

very of Juvenile Class N1, N2 or N3 Certificates two months from the date upon which the premium in default fell due, the Cash Value shall be paid in cash. The Alliance shall have the right to defer the payment in cash of any value under the Certificate of Juvenile Class N1, N2 and N3 for a period not exceeding 90 days from date of application therefor (unless for the purpose of paying premiums or dues on the Certificate of the Alliance).

Paid-up Insurance

At any time after the date upon which the premium in default fell due after the Certificate has been in full force for three or more years the owner of the Juvenile Certificate shall have the right to purchase Paid-up Life Insurance or Endowment Insurance if the certificate is of Class N3 in the amount shown by the table for the respective Class of Certificate the corresponding Cash Value of which shall be available in cash at any time upon proper surrender and delivery of the Certificate. This provision for Paid-up Insurance shall automatically, unless one of the other two options is elected by the owner of the Certificate in the manner required and within the time stated.

15. TABLE OF RATES

(Based on American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with the assumption of 3½ per cent per annum according to Full Preliminary Term and Illinois Modification method).

JUVENILE CLASS N1 Whole Life Graded Benefits Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.-----	\$1.21	\$13.57
2.-----	1.20	13.42
3.-----	1.18	13.27
4.-----	1.17	13.12
5.-----	1.16	13.00
6.-----	1.16	12.99
7.-----	1.16	13.06
8.-----	1.18	13.21
9.-----	1.20	13.40
10.-----	1.22	13.63
11.-----	1.24	13.86
12.-----	1.26	14.11
13.-----	1.28	14.36
14.-----	1.30	14.62
15.-----	1.33	14.90

JUVENILE CLASS N2 20 Payment Life Graded Benefits Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.-----	\$2.07	\$23.06
2.-----	2.03	22.80
3.-----	2.01	22.50
4.-----	1.98	22.20
5.-----	1.96	21.93

6.-----	1.95	21.85
7.-----	1.95	21.91
8.-----	1.97	22.08
9.-----	1.99	22.30
10.-----	2.01	22.59
11.-----	2.04	22.89
12.-----	2.07	23.19
13.-----	2.10	23.50
14.-----	2.13	23.84
15.-----	2.16	24.18

JUVENILE CLASS N3 20 Year Endowment Graded Benefits Rates per \$1000, for other amounts in proportion

Age	Monthly	Annual
1.-----	\$4.38	\$49.14
2.-----	4.36	48.94
3.-----	4.33	48.60
4.-----	4.30	48.18
5.-----	4.26	47.74
6.-----	4.23	47.48
7.-----	4.22	47.34
8.-----	4.22	47.29
9.-----	4.22	47.30
10.-----	4.22	47.34
11.-----	4.23	47.38
12.-----	4.23	47.43
13.-----	4.23	47.48
14.-----	4.24	47.53
15.-----	4.24	47.59

16. CERTIFICATE PROVISIONS

The Juvenile Certificates for each class respectively shall also contain the following provisions:

a) JUVENILE CLASS N1

Premiums And Non-Forfeiture Values Under This Certificate

This Certificate is Juvenile Class N1, Whole Live, Graded Death Benefit, Level Rate Certificate of insurance in the Lithuanian Alliance of America. Under this Certificate premiums shall be paid at the rate indicated on the first page hereof throughout the life of the Insured. After the premiums for full three years have been paid, the following withdrawal equities or non-forfeiture values shall be available: cash surrender or loan value and the paid-up insurance.

The following Table of Values, based on the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3½ per cent per annum, according to Illinois Modification Method, less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured prior to the 21-st year of duration and the full reserve thereafter, sets forth the amounts of cash or loan value and the amounts of paid-up insurance available at the end of each completed year for \$1000 sum insured. These amounts apply pro rata to this Certificate.

TABLE OF VALUES

Juvenile Class N1, Whole Life, cash and paid-up values

Age	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	12.21	12.20	12.18	12.16	12.14	12.12	12.10	12.08	12.06	12.04	12.02
2	12.19	12.17	12.15	12.13	12.11	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99
3	12.17	12.15	12.13	12.11	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97
4	12.15	12.13	12.11	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95
5	12.13	12.11	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93
6	12.11	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91
7	12.09	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89
8	12.07	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87
9	12.05	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85
10	12.03	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83
11	12.01	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81
12	11.99	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79
13	11.97	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77
14	11.95	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75
15	11.93	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73
16	11.91	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71
17	11.89	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69
18	11.87	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67
19	11.85	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65
20	11.83	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63
21	11.81	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61
22	11.79	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59
23	11.77	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57
24	11.75	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55
25	11.73	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53
26	11.71	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51
27	11.69	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51	11.49
28	11.67	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51	11.49	11.47
29	11.65	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51	11.49	11.47	11.45
30	11.63	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51	11.49	11.47	11.45	11.43
31	11.61	11.59	11.57	11.55	11.53	11.51					

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

REIKALE SLA PRIEGLAUDOS

Tėvynėje matosi daug skirtingų nuomonių kaslink reikalingumo ar nereikalingumo įsteigti SLA seneliams prieglaudą. Yra rašoma, buk organizacija negalės tokios prieglaudos išlaikyti, nes per daug lėšuos.

Gerbiamieji SLA organizacijos nariai ir bendrai visi lietuviai, išties mums prisieina šį reikalą svarstyti rimtai ir atsėdėjusiai, kaip nepaprastą, kuris visiems lygiai turi priklausyti ir kurio visi turime rūpintis.

Prieglaudos namas daug reikiama organizacijai. Įsigijimas tokios prieglaudos, reikiama įsigijimą nejudomo turto, kurį turėdami galėsime laukti linksmos ateities, nes turėsime kur savo senas galvas priglausti. O tokios įstaigos išlaikymui galime tikėtis daug pritarėjų. Juk šitandien mes panašios įstaigos neturime. Daugumas, baigiant amžį, savo sutauptą turtą palieka pats nežino kur. Daug mūsų

brolių lietuvių turto tenka svetimtauti. Aiškus dalykas, atsirastų nemaža žmonių, kurie tokiai įstaigai savo palikimus paaukotų. Gi turėdami tokią labdarinę įstaigą, laukui bėgant, galėsime pasididžiuoti ne savo kalbomis, bet darbais.

Daugelis mūsų narių jau pagyvenę, o kiti laukia senų dienų. Daugelis, tarnaudami SLA, net neįsikūrę namelio savo galvą priglausti. Įsteigus tokią prieglaudą mūsų Susivienijime — jie rastų pastogę savo senose dienose. O tai duotų organizacijai daugiau gyvumo, daugiau darbuotojų, kurie tikėtis užuovės, kada juos senatvė ištiks.

Taigi svarstykime šį reikalą rimtai, kad iš to svarstymo išeitų geros ir naudingos pasekos. Šis reikalas buvo senai pamirštas, bet jį išsklaidė aiškumėn — jis turi būti įvykdytas ir turi gyvuoti tol, kol lietuviai gyvuos šiame žemyne.

K. J. Čivinskas.

REIKALE REFERENDUMO

Tėvynės No. 19 tilpo brolio F. J. Zivato straipsnis reikale referendumo panaikinimo. Broiis Zivatas mano, kad panaikinus referendumą arba visuotiną balsavimą laike Pildomosios Tarybos rinkimų Susivienijime gal pranyktų politika ir gal būtų sveikiau ir ramiau Susivienijimui. Manau nuomonė tame reikale kitokia. Apie tai aš esu patyręs iš seniau. Esu buvęs delegatu 1892 metais, kada buvo dar tik vienas Susivienijimas, o jau ir tuomet buvo nemaža politikos tarpe delegatų. SLA seime Cleveland, Ohio, 1907 m., taipgi buvo varinėjama politika tarpe delegatų. Jau tame seime pasibaurėjo delegatų politikavimu ir pats broliis Zivatas, kaip ir kurie kiti delegatai manė, kad įvedus visuotiną balsavimą bus užbėgta kelias politikai. Visuotinu balsavimu pirmu syk broliis Bagočius buvo išrinktas ir užtvirtintas SLA seime, kuris įvyko Scranton, Pa., 1908 m. Man tame seime irgi teko dalyvauti ir buvo išrinkta nominacijų komisija — B.

Balutis, M. Damijonaitis ir A. A. Apponaitis.

Sekandame po to seime man jau neteko dalyvauti, bet žinau, kad jame politikieriai irgi gerai darbavosi, nors nesivadino Vakarų, Sargybos ar kitokiais komitetais.

Mano mintis šiame reikale yra ta, kad į SLA įstatymus įdėti skyrių, sulig kurio "varkų", "rytų" ar kitokie komitetai būtų baudžiami pinigškai arba suspendavimu ant tulo laiko. Taip esant, politikieriai gėdėtusi politikauti ir tas politikavimas nustotų.

O kaslink paties visuotino balsavimo, tai jį panaikinus būtų nedemokratiška. Jei būtų panaikintas visuotinis balsavimas, tai SLA Pildomąją Tarybą rinkytų ne visi nariai, bet tik keliolika žmonių, susirinkusių į seimą. Mes esame visi lygūs ir turėsime turėti teisę išrinkti savo viršininkus, bet jei Pildomoji Taryba būtų renkama seimuose, tai mes neturėtume lygybės savo organizacijoje.

A. A. A.

SLA trečio apskričio kuopų ir seimo delegatų atyda del metinio išvažiavimo

Jau per daugelį metų SLA apskritis, kooperuojant su kuopomis, rengia savo metinius išvažiavimus, kurie jau yra žinomi Pittsburgho apielinkėje kaip "SLA Diena". Šiais metais ta SLA Diena Pittsburgho apielinkėje yra rengiama birželio 9 d., visiems gerai žinomame Lietuvių Uky (Lithuanian Country Club) prie 51 vieškelio, netoli nuo Airporto.

Tie metiniai apskričio išvažiavimai visados yra linksmi, gražūs ir sutraukia skaitlingą publiką netik iš Pittsburgho, bet ir iš visų tolimesnių ir artimesnių apielinkių. Dažnai pasitaiko, kad į apskričio metinius išvažiavimus atsilanko ir žymių svečių bei viešnių iš tolimųjų kolonijų, kaip tai iš Chicagos, New Yorko, Bostono, Detroito, ar iš kitur kur. Mat mūsų miestas yra pusiaukelį tarpe lietuviškų rytų ir vakarų, ar į vieną ar į kitą pusę važiuojant visados Pittsburghas nėra iš kelio, tai nėra mažiausias abejonės, kad ir šiais metais apskričio išvažiavime turėsime svečių iš tolimųjų lietuviškų kolonijų. Kitas dalykas, šiais metais SLA kuopos ruošiasi prie sa-

vo seimo, kuris prasideda birželio 24 dieną, Chicago, Ill. Pittsburgho apskričio kuopos gana stropiai ruošiasi prie seimo. Apskrities jau per daugelį metų savo kuopų delegatų keliuonės lėšas apmoka iš to uždarbio, kuris yra padaromas metiniuose išvažiavimuose, tai ir kuopos yra gyvai susiinterusotos išvažiavimų pasisekimu.

Šiais metais SLA 3 apskričio kuopos ir seimo delegatai turėtų kreipti ypatingos dėmes į šį mūsų išvažiavimą, kad padarius jį tikrai sekmingu visais atžvilgiais, nes iš mūsų apskričio yra išrinkti gana daug delegatų, kurių keliuonė iš Pittsburgho į Chicago ir atgal apskritis yra pasimovęs apmokėti. O apskričio finansinės išgalės daug priklauso nuo šio išvažiavimo pasisekimu.

Todėl visos apskričio kuopos savo apielinkėse turėtų gerai pasidaruoti, kad kodaugiausiai lietuvių iš jų apielinkių dalyvautų išvažiavime. Reikia priminti ir seimo delegatams bei delegatėms, kad ir jų visų pareiga padirbėti del šio išvažiavimo ir patiems dalyvauti jame. Išvažiavimo

pasisekimas geriausiai užtikrins delegatų keliuonės apmokėjimą, o delegatai, dalyvaujant išvažiavime, tarpasv pasikalbėsims-pasitarsim apie keliuonę į Chicago ir kitais reikalais.

Tikrai yra malonu pažymėti tą faktą, kad šiais metais tarpe apskričio kuopų ir paties apskričio yra geriausia kooperacija, nes apskričio išvažiavimo dienoje, birželio 9 d., nė viena kuopa niekur nieko nerengia, kad nepakenkus išvažiavimui. Pittsburgho didžiosios draugijos irgi nė viena nieko tą dieną nerengia ir nekonkuruoja su mūsų parengimu — visi išanksto rengiasi į mūsų išvažiavimą.

Baigdamas, dar kartą primenu visoms apskričio kuopoms ir seimo delegatams, kad mes visi atlikume savo pareigą del šio metinio apskričio išvažiavimo ir visi skaitlingai dalyvautum birželio 9 d., Lietuvių Uky (Lithuanian Country Club).

Iki pasimatymo apskričio išvažiavime!

S. Bakanas,
SLA 3 apskr. sekr.

Pakvietimas į SLA ketvirtą apskričio išvažiavimą

Mums, Amerikos lietuviams, šiuo tarpu ką naujo sukurti yra sunku. Tačiau ką turim įsteigę yra lengviau palaikyti ar patobulinti, kad tęsti mūsų lietuviškus kultūriškus darbus toliau. Tarp kitų mūsų sukurtų organų stumti lietuvių darbus pirmyn, SLA 4 apskritis, Conn. valstijoje, užima žymią vietą su savo praeities darbais ir dabar dirbama.

Mes žinome, kad mūsų svajonės daugelį kartų tik svajonėmis ir pasilieka. Tad broliai ir sesės, SLA nariai ir visi geros valios lietuviai, remkim ką turim — atsilankykim į SLA 4 apskričio išvažiavimą birželio 9 d., Sea Cliff parke, New Haven, Conn. Atsilankydami netik paremsite lietuviškus darbus, jaunimo palaikymą prie mūsų, bet praleisite linksmai ir įdomiai laiką. Bus išpildytas įvairius ir įdomus programos. Kalbės S. L. A. Centro sekr., Dr. Viniakas apie dabartinius pasaulio lykius, ir trumpai pakalbės Liet. Mok. Kursų pirm. W. M. Chase iš Hartford, Conn., ir kiti žymūs svečiai. Taip pat bus parodyta SLA kuopų Conn. valstijoje finansų sekretorių personalas. Jau nekurie sekretoriai praneš, kad atvyks organizuotai, skaitlingai. Tai yra puiku girdėti, kad turėsime tiek daug svečių.

Šokių ir dainų programą išpildys SLA 142 kuopos mokiniai, dar geriau šiemet išsilavinę, po vadovystės mok. O. Lesejūtės, iš Seymour, Conn. Visą publiką senoviskų ir modernių šokių pamokys mokytojas Juozas Pilvelis iš New Haven, Conn. Visa publika erdvoj salę turės daug malonumo.

Taipgi Liet. Mok. Kursų pirm. W. M. Chase-Čekanauskas praneš, kad visų lietuvių mokyklų mokiniai su mokytojais ir tėvais yra užkviesti, kurie atvykę ką tokio parodyt.

Šis lietuvių parkas šiemet yra daug patobulintas ir labai gražioj vietoj, prie siubuojančių jūrų vandens, kas teikia daug malonumo ir stiprybės. O surasti labai lengva: atvažiuojant į New Haven, reikia imti Lighthouse gatvėkarį, kuris priveža prie minėto parko, kuris randasi pirmiau kurorto Lighthouse dešiniame šone. Širdingai kviečiam.

valstijos ir kitų valstijų lietuvių atsilankyti. Šis išvažiavimas bus prieš SLA seimą, tai bus malonu susiję su pasikalbėti.

J. Marčiulionis,
SLA 4 apskr. pirm.

Dr. S. Biežio padėka SLA nariams

Šiuo noriu pareikšti nuoširdią padėką visiems SLA nariams, kurie Pildomosios Tarybos rinkimų metu, manimi pasitikėdami, balsavo už mane, išrinkdami mane sekamiems dviems metams daktaru-kvotėju mūsų šios garbingos organizacijos. Ši SLA narių malonų pasitikėjimą aš neapviliu. Savo teigiama veikla aš bandysiu visomis išgalėmis tikrai užsitarnauti toki man teiktą palankumą.

Aš esu ir daktarus-kvotėjus ne kokiais politiniais sumetimais, ne asmeniniu pasinaudojimu ir visai ne pasigarsinimo tikslais. Aš esu visiškai gryna sąžine vienintėliu tikslu pasitarnauti SLA ir tik SLA, o niekam kitam. Ši mūsų didžiulė organizacija man visados buvo ir bus arti prie mano lietuviškos širdies. Mano didžiausiu troškimu yra matyti mūsų SLA išbuvojusį kaip finansiniai, taip ir skaičiumi narių ne kiek nemažiau frater-nalizmo dvasia.

Kad nors dalinai pasiekus šio idealo stovio, SLA reikalingas tulų pakeitimų, tulų reformų ir tulų papildymų, be ko jokia pažanga visai nėra įmanoma. Aš, kaip busimas daktaras-kvotėjas, esu pasiryžęs įnešti keletą svarbių naujų idėjų, kurios, esu įsitikinęs, daug gero ir konstruktivumo duos del SLA. Kaip tas visas man seksis, vyriausiai priklausys nuo didžiosios Pildomosios Tarybos kooperavimo bei noro naudingas idėjas įgyvendinti. Apie eigą to viso jįs gerbiamieji SLA nariai busite atininkamai informuojami. Mano darbuotė bus atvira knyga jūsu liuosam pasiskaitymui ir visai nieko nebus slapiama kiek tai mene lies.

Broliškai Jusų,
Dr. S. Biežis.

SLA pirmo apskričio piknikas

SLA pirmas apskritis rengia metinį pikniką liepos 21 d., Lakeside Parko giraitėje. Šis piknikas bus skirtingesnis už seniau buvusius piknikus. Skirtumas bus tame, kad šiam piknikui yra atspausdinta tikietai po \$1.50 ir išsiuntinėta priguliniams prie apskričio kuopoms del pardavinėjimo. Šie tikietai nebus sunku pardavinėti, nes žmogus, nusipirkęs šį tikieta, galės valgyti ir gerti per visą dieną be jokių kitų išlaidų.

Todėl yra prašomos visos SLA pirmo apskričio kuopos nieko nerengti tą dieną sau, bet dalyvauti apskričio metiniame piknike ir visiems bendrai linksmai laiką praleisti.

Valdyba ir Rengimo Komisija.

Chelsea, Mass.

Pagerbimas SLA
53 kuopos nario

Gegužio 19 d. turėjom šaunų poklį atžymėjimui 25 metų vedybinio gyvenimo Juozo ir Marės Celevičių. Kadangi Celevičiai yra vieni iš seniausiųjų Chelsea gyventojų lietuvių išeivijoj ir tuo pačiu sykiu J. Celevičius yra vienas iš pirmatinių kuopos narių ir nuolatinis kuopos darbuotojas, štai pokily dalyvavo daug na-

rių ir artimų giminių.

Pokilis buvo privatinio pobūdžio pas kuopos narius Vaclą ir Jevą Jonius. Svečiams susirinkus, buvo apgaulingu būdu pakviesti ir minėti jubilatai. Suprantama, žmonės nieko nežinodami apie rengiamą jiems "pinkles", ėjo tiesiai į stubą, iširti reikalą, del kurio buvo kviešti. O čionai svečiai pasitiko juos su ovacijomis ir sveikinimais. Žmonės, nors ir nebejauni, bet iš išgaščio ir susijaudinimo nepajėgė susilaikyti nuo verksmo. Bet susėdus prie stalų, apdėty gardžiais valgiais ir gėrimais, greit verksmai persimainė į juokus ir smagumą.

Pavalgius, jubilatus svečiai apdovanojo brangiomis dovanomis, palinkėdami sulaukti aukstinio jubiliejaus. Nuo savės tariau Joniams širdingą ačiū už taip gražų parengimą, o Celevičiams linkiu linksmo ir ilgo pagyvenimo.

F. Kesler.

Plains, Pa.

A. a. Antanas Dzermeika,
SLA 110 kuopos narys

Gegužio 21 dieną su šiuo pasauliu atsiskyrė SLA 110 kuopos finansų sekretorius, Antanas Dzermeika, Nelaimė jį patiko visai netikėtai. Sulig vietinės policijos pranešimo, tulas vaikas, Anthony Sadlouskas, Dzermeikai įspyręs į vidurius ir tas spyrimas buvo toks, kad prakirto apatinę žarną. Tai atsitiko Amerikos Lietuvių Piliečių Klube gegužio 19 dienos ryte, kur išvarko buvo surengta "clambake". Po sužeidimo, a. a. Dzermeika tulą laiką šgulė jo klubo kambariuose, bet skausmai didėjant, jis buvo nuvežtas į ligoninę, kur dėta visos pastangos jo gyvybę išgelbėti. Tačiau nepavyko, nes buvo kraujas užsinuodijęs.

Minimą vaikina policija suėmė ir pasodino į kalėjimą, nes jis laikomas atsakomingu už a. a. Dzermeikos mirtį.

A. a. Antanas Dzermeika per daugelį metų gyvai darbavosi SLA 110 kuopoj, eidamas įvairius kuopos valdybos urėdus. Buvo rimtas ir geras žmogus.

Dideliame nuliudime paliko pačią Magdalena, suną Juozą, kuris tarnauja Suv. Valsčių laivyne Norfolk, Va., dukterį Julę Franzoni, gyvenančią Luzerne, Pa., ir kitą dukterį Aleną, gyvenančią Newark, N. J. Velionis Dzermeika į Ameriką atvyko apie 30 metų atgal.

Palaidotas gegužio 24 dieną.

Lai jam buna lengva šios šalies šaltio žemėlė, o jo nuiliudusiai šeimai reiškiu širdingą užuojautą šioje jų liudėsio valandoje.

Koresp.

Aliquippa, Pa.

SLA 247 kuopos pirmas šių metų piknikas

SLA 247 kuopa rengia didelį ir pirmą šių metų pikniką, kuris įvyks birželio 16 dieną, J. Pollak darže, visos apielinkės lietuviams gerai žinomoje vietoje. Prasidės 1 val. po piet. Vieta graži ir tinkama del pikniko, nes yra puiki svetainė del šokių, kur visi galėsime smagiai pasisotinti ir linksmai laiką praleisti prie puikios muzikos.

Po ilgos ir šaltos žiemos jau laikas išvažiuoti iš miestų ir į pakvėpuoti tyru oru bei praleisti linksmai laiką. O tai ir bus kaip tik gera proga atsilankius į SLA 247 kuopos pikniką Pollak sodely. Visiems atsilankiusiems rengėjai suteiks kogeriausiai patarnavi-

mą. Šiame parengime nieko netrūks ir ar lis ar gražus oras bus — piknikas įvyks.

Visus vietinius ir apielinkės lietuvius kviečiame skaitlingai atsilankyti.

Rengimo Komisija.

S. S. Pittsburgh, Pa.

Iš SLA 104 kuopos veikimo

SLA 104 kp. susirinkimas įvyko gegužio 3 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., F. Radžiukynas. Užrašų sekr., J. Varnagiris, perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris priimtas vienbalsiai.

Išrinkta delegatai į SLA seimą: F. Radžiukynas ir A. Brazauskienė.

SLA 3 apskričio delegatai, P. Makštutis ir P. Zelionis, išdavė raportus iš apskričio suvažiavimo. Pranešė, kad 3 apskritis nutarė sekantį suvažiavimą turėti S. S. Pittsburgh, ir del to SLA 104 kuopa jau dabar rengiasi, kad prie to prisirengti kogažiausiai.

SLA 104 kp. turės dovanų laimėjimą: \$15.00 Safety Razor, \$5.00 Albumą ir \$2.50 pinigais. Dovanų laimėjimo tikietai tik 5c., arba 6 tikietai už 25c. Tikietaus galima gauti pas kuopos narius. Dovanų laimėjimas bus lapkričio 24 d., šiais metais, Lietuvių Piliečių svetainėje, 1723 Jane St., laike SLA 3 apskričio suvažiavimo.

Agnes Kuiziniūtė,
SLA 104 kp. koresp.

Springfield, Ill.

SLA 158 kuopa rengia didelį pikniką

SLA 158 kuopos didelis piknikas įvyks birželio 9 d., labai patogioj vietoj — Women's Building, State Fair Grounds. Prasidės 2 valandą po piet.

Minima vieta yra labai puiki. Yra gera svetainė, tai prie gero orkestro visi galėsime smagiai pasisotinti visokių šokių. Taipgi bus gėrimų ir užkandžių, o ypač lietuviškų sūrių. Bus dovanų laimėjimai.

Kviečiam visus vietinius ir apielinkės lietuvius į mūsų didelį ir gražų pikniką atsilankyti. Prie gražios gamtos, visbavosi bus malonu susitikti ir gražiai dieną praleisti. O taipgi svarbu dar ir tai, kad minimas piknikas įvyks veik prieš pat seimą, tai piknike susiję delegatai galės pasikalbėti apie įvairius mūsų organizacijos reikalus, kurie bus svarstomi seime.

Nepamirškite, kad minimas piknikas įvyks birželio 9 dieną ir prasidės 2 val. po piet. Visus atsilankyti kviečia — Parengimo Komisija.

Melrose Park, Ill.

SLA 125 kuopa ir du klibubai rengia didelį pikniką.

SLA 125 kuopa, Merginų Klubus ir Lietuvių Atletų Klubus ruošiasi prie gražiausio pikniko.

Kaina \$1.00

sio ir įvairiausio pikniko, kokio dar nėra surengęs Melrose Parko, Bellwoodo, Maywoodo ir apielinkės lietuviai.

Piknikas įvyks birželio 16 d., Paul's Grove, prie Lake St. ir Medinah Rd., 10 mylių į vakarus nuo Melrose Park. \$25.00 pinigais bus atiduota tiems, kurie turės laimingus numerius ant įžangos bilietų, o įžangos bilietas tik 15 centų ir galima juos gauti pas visų draugijų narius.

Jaunos merginos įrengs alaus darželį ir, pasipuosę tautiškais rubais, vaišins svečius. O kitos moterys kepa dešras su kopustais ir visi bus maloniai pavaišinti lietuviškais valgiais ir gėrimais. Bus visokių špou, juokų ir žaidimų. O puikų muziką griet lietuviškus ir amerikoniškus šokius iki vėlomos.

Todėl netik Melrose Parko ir apielinkės, bet ir iš toliau lietuviai yra maloniai kviečiami dalyvauti. Daug ir svetimtautių rengiasi važiuoti į mūsų pikniką. Visi gėrės šiuo pikniku.

M. Šeštokas.

Chicago, Ill.

Pranešimas SLA
122 kuopos nariams

SLA 122 kuopos susirinkime balandžio mėnesy nutarta, kad mūsų kuopos susirinkimai įvyks 10 valandą išryto per tris mėnesius, pradedant birželio mėn. Tai mūsų kuopos sekančias susirinkimas pripuola birželio 2 dieną, prirastoj svetainėje.

Praeitame susirinkime nutarėm, kad mūsų kuopa aukotų vilniečių šelpimui ir kai mūsų delegatai važiuos į seimą, tai jie nuves dovanėlę del vilniečių šelpimo. Jau nekurie nariai pradėjo aukoti praeitame susirinkime. \$1.00 aukoją Jonas Dymbelis, po 50c. — Petras Elevičius ir Kazys Kolalis; po 25c. — Antanas Kuizinas, Frank Raila, Jonas Vaišvilas, Kazys Šukis, Irena Šukienė, Jonas Zapalis, Juozas Sandaras; 20c. — Jonas Abromaitis, 10c. — Vladas Eidietis. Išviso surinkta \$4.05.

Bet ir visiems nariams yra proga prisidėti prie šių aukų, sulig išgalės.

Jūs žinote, kad mūsų kuopa nėra praleidusi gero darbo ir visuomet prisideda sulig išgalės.

Kazys Šukis,
SLA 122 kp. sekr.

SKAITYKITE KNYGĄ

Amerika

Rinkiny įvairių faktų, žinotų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

Kaina \$1.00

TEVYNĖS
ADMINISTRACIJA

307 West 30-th Street
New York, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite neocenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ prenumerata Amerikoje (be Chicagos) kainuoja \$5.00, Chicagoj ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigų siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILLINOIS

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Lietuviai Sovietų Sąjungoje

1939 metų spalio mėn. Sovietų Sąjunga laisvu noru grąžino dalį Vilniaus krašto Lietuvai. Kaip jau žinome, perėjimą rudenį, 1939 m. Lietuvos sienos nebuvo atstatytos. Buvo sugrąžinta tik dalis lenkų atplėšto Vilniaus krašto. Visa lietuvių tauta labai apgailestauja, kad dabar už Lietuvos sienų liko dar nemažas skaičius lietuvių. Tiesčiausiai lietuvių gyvena švednionių apskrityse. Ten Sovietų Sąjungos pusėje liko penki visiškai lietuviški valsčiai, kuriuose gyvena mažiausiai 45–50,000 lietuvių. Toje srityje, kuri yra gana tirštai apgyventa, ukininkai yra pasiturintys. Jų turtingumą įrodo faktas, kad prieš kelis metus jie išlaikė savo privatinę lietuvių gimnaziją. Kai lenkai visas lietuvių mokyklas uždarė buvo uždaryta ir lietuvių gimnazija švednionyse. Dauguma lietuvių, einančių mokslus Vilniaus krašto dar lenkams valdant, buvo iš švednionių apskrityje. Dabar atrodo, kad tie lietuviai, jei neįvyks stebuklas, jau visam laikui yra nuo savo tėvynės atskirti.

Daug amerikiečių bus arba iš to krašto kile, arba turės ten giminti. Dėlto jie su dideliu susidomėjimu stebi kiek vieną žinią apie tą kraštą. Reikia su apgailestavimu pasakyti, kad Lietuvos įstaigos apie lietuvių, likusių Sovietų Sąjungoje, turi labai mažą žinių. Tiesa, dar nuo naujos sienos praliesimo praėjo vos keli mėnesiai. Taigi, toje Sovietų Sąjungos dalyje vyksta dar persitvarkymas. Kaip jis pasibaigs, niekas nežino. Tuo tarpu turima tik šokių žinių. Kalbama, kad Sovietų Sąjungos ketina evakuoti tam tikrą sienos ruožą. Vieni tvirtina, kad tas ruožas bus 0,5 km. pločio, o kiti vėl žino, kad tas ruožas bus 3 ar net 5 km. platumo. Iš to ruožo bus iškraustyti visi gyventojai, jų trobėsiai nugriauti, medžiai iškirsti ir tas ruožas paverstas tikra dykuma arba gal ganykla ar pieva. Kaip tas klausimas bus išspręstas, lietuvių anojė sienos pusėje bus visiškai atskirti nuo savo brolių tėvynėje ir nebegalės ne pasienytis susitikti, ne kitu būdu susizinti. Jie bus priversti visiškai nutraukti ryšius su savo tėvyne, jie pamiršti ir visiškai prisitaikinti naujoms sąlygoms. Atsižvelgiant į tai, kad ir kitose Vilniaus srities vietose, likusiose už Lietuvos sienų, lietuvių skaičius yra gana didelis, jų netekimas būtų didelis nuostolis lietuvių tautai.

Tenka patirti, kad nauja tvarka dar nežymiai tesikeičia lietuvių apgyventose srityse. Valdžia nusavino — atėmė dvarininkų ir bažnyčių žemes ir jose suorganizavo kolchozus. Smulkus ukininkai tebe gyvena sena tvarka, tačiau nežino, ar ilgai tokia padėtis liks. Kaip ten bebūtų, reikėtų susirūpinti ten esančiais lietuvių, kurie visi norėtų prisiglausti prie Lietuvos ar persikelti Lietuvon. Prileiskime, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė įvykdys sumanymą ir evakuos kelių kilometrų pločio juostą pagal sieną. Tuomet dauguma lietuvių turėtų išsikelti, gal į tolimas Sovietų Sąjungos šalis. Taip išblaškyti jie mūsų tautai dingtų galutinai. Sovietų Sąjungos vyriausybė lietuviškų mokyklų švednionių srityje nestatė ir neleidžia steigti. Vaikučiai turi lankyti sovietų mokyklas ir tuo pačiu suaugus su naująja tvarka. Bažnyčios nebeturi jokios įtakos, nes kunigų be-

liko mažai, o tie patys arba išsiunčiami kitur, arba negali laikyti pamaldų. Tuo būdu kultūrinis ir tikybinis lietuvių gyvenimas nebegalimas ir gyventojai turės visiškai prisitaikyti naujoms aplinkybėms.

Daug lietuvių iš Sovietų Sąjungos išbėgo į Lietuvą, tačiau tie, kurie turi nekilnojamą turtą, turėjo likti vietoje. Pagaliau, ką tie gyventojai turėtų į Lietuvą atvykę veikti? Atgavus nualintą Vilniaus kraštą, Lietuva turi įtempti visas jėgas, norint suliginti atsilikusį kraštą su Lietuvos ukiu. Lietuvoje žemės yra užtenkamai, tik ukininkų įkurdinimui reikia daug lėšų, o jų dabar negalima mobilizuoti. Kiek tenka girdėti, Sovietų Sąjunga nesipriešint lietuvių iškėlimui į Lietuvą. Dėlto reiktų sudaryti tam galimybę. O tokių galimybių atsirastų, jei kas rimčiau tuo reikalais susirūpintų. Nėra abejonės, kad amerikiečių tarpe yra turtingų žmonių, kurie galėtų sudėti ir suorganizuoti kapitalus. Butų galima įsteigti tam tikslui bendrove, ar hipotekos banką, kuris finansuotų įsikuriančius iš užsienio sugrąžintus lietuvius. Sudarius tinkamą organizaciją, kurią be abejonės remtų ir valstybė, būtų galima sukurti stiprų ukinį vienetą, kuris su laiku duotų nebologą pelną ir realiai pasitarnautų lietuvių tautos siekimui — grąžinti savo tautiečius iš tų kraštų, iš tų sričių, kuriose jie dėl tam tikrų aplinkybių turės greitai nutautėti.

Tokių rūpesčių pergyvena rimti lietuviai. Kai visa tauta persims tais rūpesčiais, bus rasta išeitis tiems siekimams įkūnyti. Dar reikia pabrėžti, kad reiktų pradėti veikti, o ne svarstyti ir galvoti, kol praeina tinkamas laikas. Amerikiečiai, kurie galvoja realiai ir moka apsispręsti, šiuo atveju galėtų imtis iniciativos ir pradėti reikalą vykdyti.

Dangietis.

„Paspėsiu“, tai stabdys, kuris įveda betvarkę gyvenime

Tu gali kalbėti, rašyti kiek nori, bet praktiškai apčiuopiamo darbo nesulauksi. Čia reikia asmeniškai su žmogumi susitikti ir nuo jo išgauti dokeris-kitas kilniam, garbingam tikslui.

Štai Laisv. Etninės Kultūros Draugija paskelbė darbo planą kurybinės kultūros dirvoje. Apie tai rašyta, gyvu žodžiu kalbėta, bet apčiuopiamo darbo nesulaukta.

Minimas vėjus prasidėjo sausio mėn., 1940 metais. Jau pusmetis prabėgo, o prenumerata Laisvajai Minciai suvis nežymi. Dargi prenumeratorių, kurie prieš pradėdant vėjus, skaitė Laisvąją Minciją, savo užvilktas prenumeratas už 1940 metus neužsimokėjo. Neužsimokėjo ne delto, kad jiems Laisvoji Mintis nepatikti. Anaipol ne! Tik iš apšleidimo lietuvišku būdu paspėsiu! Ir tas „paspėsiu“ taip ilgai užsivilkina, kad užsimiršta pasijusti dokerį apmokėjimui užvilktos prenumeratos. Tai negerai. Tas darosi su visais lietuvių kalboje išeinančiais laikraščiais, o ne vien tik su Laisvają Minciją.

Kadagi mes lietuviai atsi-kratysime to nelemto „paspėsiu“? Kada?

Dr. A. L. Gaičunas.

VAIRUOK ATSARGIAI! Šitokia antraštė kalendorių išleido New Yorko valstijos Motor Vehicle Biuras, padedamas Pepsi-Cola Co. Kalendorius dalinamas visur. Jį turint, bus geras priminimas, kokios pasekmės buna dėl neatsargaus automobiliaus vairavimo.

Apdrauda darbininkams ir jų šeimoms sulig Socialės Apdraudos įstatymų

Socialės Apdraudos Aktas yra Kongreso priimtas įstatymas. Įsteigia dvi rūšis socialės apdraudos — bedarbio apdraudą ir seno amžiaus ir gyvų likusių apdraudą darbininkams ir jų šeimoms. Aprūpina viešos pagelbos, beturėdus senius, aklius ir vaikus.

Socialės Apdraudos Aktas tapo priimtas 1935 m. ir pataisytas 1939 m. Šis yra vienas eilėje straipsnių, kurie paaiškina mūsų skaitytajoms jų teises, naudas ir pareigas po įstatymo senatvės ir gyvų likusių aprūpinimas.

Mėnesiniai apdraudos išmokėjimai prasideda šiais metais

Dirbantieji vyrai ir moterys, sulaukę 65 m. ar daugiau, jeigu kvalifikuoti sulig Socialės Apdraudos įstatymų, pradeda gauti mėnesinius seno amžiaus apdraudos išmokėjimus su šiu 1940 metų pradžią. Yra mėnesiniai apdraudos išmokėjimai jų šeimoms taipgi.

Kuomet senesnieji darbininkai gauna jų išmokėjimus, milonai jaunų dirbančių vyrų ir moterų krauna savo apdraudos kreditus, kurie jiems ir jų šeimoms pasenus, suteiks apdraudą. Bet dabar, kai apdraustas darbininkas miršta nepaisant jo amžiaus, jo našlė, vaikai ir užlaikomieji tėvai gauna apdraudą.

Socialės Apdraudos įstatymas tą viską aprūpina planu, pavadintu „Old Age and Survivors Insurance“. Suv. Valstijų valdžia per Socialės Apdraudos Tarybą ir Suv. Valstijų išdą vykdydina šį planą. Tai yra visai skirtingas nuo plano, sulig kurio beturėdai senį žmonės gali gauti mėnesinius pinigiskus paskyrimus per valstijos, apskrities ar miesto labdarybės ofisus. Šitie paskyrimai yra mokami išimtinai asmenims, kurie negali save užsilaikyti; kitais žodžiais, šitie paskyrimai vadinami senatvės pensijomis. Seno amžiaus ir gyvų likusių apdrauda išmokėjimus duoda darbininkams ir jų šeimoms sulig uždirtų pinigų ir įmokėtų takų.

Kaip Seno Amžiaus ir Gyvų Likusių Planas veiks

Seno amžiaus ir Gyvų Likusių Apdrauda jima darbininkams ir šeimoms turį darbininkų, kurie dirba tokiuose užsiėmimuose, kurie įeina į socialės apdraudos sritį. Tas reiškia,

darbus fabrikuose, šapose, kasyklose, malunuose, prie Amerikos laivų, krautuvėse, ofisuose, bankuose ir kitose biznio ir industrijos vietose. Biznio didumas nedaro jokio skirtumo. Įstatymas liečia biznio jeigu tik vienas asmuo ten dirba.

Šitie darbininkai ir jų darbdaviai pasidalina plano lėšas. Kiekvienas moka duoklę, ar takus, kas dabar pasiekia vieną centą už kiekvieną darbininko algos dokerį. Šitie takų pinigai, nuo milijonų darbininkų ir darbdavių, eina į „Trust Fund“ Suv. Valstijų išde. Iš to fondo apdraudos yra išmokamos.

Jeigu esi darbininkas arba algapelnis, tai apdraudos suma, kurią gali gauti, priguli nuo to, kiek pinigų uždirtai į mėnesį prie darbu, kuriuos įstatymas jima. Gauti apdraudą, žmogus turi uždirti prie tų darbu iki \$50 ar daugiau kiekviename iš nekurio skaitliaus bertainių metų. Gauti apdraudą, žmogus turi sulaukti 65 m. ar daugiau ir turi atsisitatyti nuo darbo. Mažiausia apdrauda, kurią gali gauti yra \$10 į mėnesį, aukščiausia \$85 į mėnesį.

Nereikia būti Suvienytų Valstijų piliečiu gauti apdraudą

Apdrauda mokama netik šio krašto piliečiams, bet ir šiame krašte gyvenantiems nepiliečiams.

Apdrauda tavo šeimai skaičiuojama pagal tavo apdraudos sumos. Žmonai, vaikui ar tėvams suma yra pusė tavo apdraudos. Mėnesiniai išmokėjimai našlei, 65 m. amžiaus ar daugiau, ar našlei, su mažais vaikais, yra 3/4 jos vyro sumos. Jeigu nėra šeimos, viena suma išmokama dėl mirusio darbininko palaidojimo išlaidų.

Kadangi žmogus moka už tą apdraudą, jis ir jo šeima turi pilną teisę prie tų pinigų, nepaisant ar turi kito turto ir jeigu ar ne.

Kadangi tavo darbdavis irgi moka už tą apdraudą, valdžia tokiu būdu gali tau mokėti didesnę apdraudą, negu tau prigulėtų tik už tavo įmokėtų pinigų arba duokles.

Darbdaviai, kaip ir darbininkai ir jų šeimos, gauna naudą iš šio apdraudos plano. Fabrikus, šapas, krautu-

ves ir kitas biznio ir industrijos vietas užlaiko žmonių praleisti pinigai už maistą, drabužius, prieglaudą ir tt. Darbdavių takų pinigai, kurie eina į „Old Age and Survivors Insurance Trust Fund“, vėl išeina apdraudos išmokėjimais darbininkams ir jų šeimoms, kurie vėl juos praleidžia. Tas vėl padeda tuos pinigus į darbdavių kišenių ir taip pagelbsti biznui.

PASTABA: — Seno Amžiaus ir Gyvų Likusių apdraudos planas jima tik darbininkus ir jų šeimas, kurie kvalifikuoja po siste-

Pramonės įstaiga, kuri duoda garbės lietuviams ir Amerikai

Dvidešimtis metų atgal viso lietuvių kolonijose kilo klausimas apie steigimą savų įstaigų — bendrovių, paremtų šerų pardavimu. Ar buvo pagrindo tokias bendroves kurti ir ar jų kurėjai turėjo supratimą, kodėl šerų pardavinėja? Aš nekalčiučiau kurėjų ir pardavėjų ir neįtarčiau jų, kad jie tai darė pasipelnymo tikslu. Didžiūmoje gal buvo tik savo rūšies pasirodymas, kad ir „mes kuriame bendroves“. O jeigu jų paklausdavai, ką darysite su pinigais ir ką išdirbinėsite, tai atsakydavo: „jeigu kiti gali, kodėl mes negalime“.

Steigimui bendrovių išleista daug pinigų, pasakyta daug kalbų, spauda daug rašė ir ragino žmones dėti pinigų į bendroves. Bet visi nukentėjo ir nusivilo pirštus. Veikėji nusivilė netekę pasitikėjimo pas žmones. Kiti dar ir šiandien kaltinami, teis-muose atsidūrė. Kalti ir nekalti — visi yra kaltinami. O taip yra tik dėl to, kad buvo eksperimentuota nežinojimu, kas galima daryti, o ko negalima.

1919 metais So. Bostone kilo klausimas įsteigti bendrovę Boston Instrument Manufacturing Co. Jos sumanytojai ir įkurėjais buvo Jonas L. Kasmauskas ir S. Mockus. J. L. Kasmauskas tuo laiku dirbo kaip vedėjas Randall Faichney dirbtuvėje, kur išdirbinėja daktariškus įrankius. Ten jis buvo išdirbęs virš 15 metų ir turėjo patyrimą ir keletą išradimų toje srityje. Todel jam kilo mintis įsteigti savą įstaigą ant mažos skalės ir pradėti išdirbinėti daktariškus instrumentus. Tam tikslui buvo suauktas susirinkimas dabartinio SLA prezidento adv. F. J. Bagočiaus raštiniėje. Įsaiškinus tikslą, numatyta reikalo įsteigti bendrovę, paremtą ant šerų. Bendrovės įsteigėjais buvo J. L. Kasmauskas, S. Mockus, F. J. Bagočius, Dr. L. A. Kapočius, Dr. P. Jakmauh, A. Ivas, K. Sirbikas, A. Ganiprauskas, K. Vileišis, K. Sidlauskas ir kiti. Bendrovė įsteigta, valdyba išrinkta, kapitalo sudėta \$8,000,000 ir bendrovės vedėju ir prezidentu išrinktas Jonas L. Kasmauskas, o jo padėjėju S. Mockus.

Reikia pripažinti, kad bendrovė įsteigta draugišku pobūdžiu ir kad pinigai buvo sudėti ne dėl pelno, o tik dėl pagelbėjimo įsteigti savo įstaigą ir išdirbinėti daktariškus įrankius, vardu Dental Syringes ir Record Syringes, kuriuos pardavinėja Amerikoje ir kitose šalyse. Visos bendrovės pajamos už parduodamus įrankius yra vien iš sveikintųjų daktarų. Buvo kreiptasi į lietuvių daktarus, bet jokios naudos iš to nebuvo, nes jie nesijterusavo mūsų išdirbiniais.

ma. Vieša Pagelba (Public Assistance) federalis valstiskas planas, kuris teikia pagelbą beturčiams seniems, akliems ir vaikams yra kitas pensijos planas ir nieko bendro neturi su šia darbininkų ir jų šeimų apdrauda. Del informacijų apie apdraudos sistemą kreipkitės prie arčiausio Social Security Board ofiso, kuris randasi.

Del informacijų apie viešą pašalpą kreipkitės prie arčiausio viešo labdarybės ofiso.

Social Security Board.

rimais ir užkandžiais. Įžangą tik 25c. ir dar prie įžangos tikieto bus duodamas laimėjimo tiktetas del radio, kuris bus leidžiamas tą pačią dieną piknike.

Platesnių žinių apie tą rengiamą Dailės choro pikniką klausykites radio programos kas šeštadienis 4:15 val. po pietų iš WMBC stoties.

P. Kučinskas.

So. Boston, Mass.

Aviacijos diena
birželio 9 dieną

Brangūs skaitytojai, kaip pereitą savaitę buvo rašyta, kad Sandaros 1 apskritis Mass. valstijos rengia lietuvių aviacijos dieną Brocktono Airporte, tai del priežasties lietaus parengimas neįvyko, bet liko diena permaininga ant birželio 9 dienos.

Birželio 9 d. viskas įvyks kaip buvo minėta, bus puikus piknikas, kur yra puikus ir didelis ukis, skanių valgių ir gėrimų. Sokioms grieš Longin Buinio, Jr. orkestras iki 1 val. Kurie atvažiuos, tai iš 25 ypatų kuris laimės gaus veltui paskraidyti. Todel nesivėluokite.

Apart P. Šaltenio dalyvauja šie lakunai: J. Baranauskas, A. Alekna, L. Grigonis, S. Švilpa, p-lė V. Valiukaitė, kapitonas J. Šhorcunas, J. Agurkis ir daug kitų.

Sporto programą tvarkytojai J. Kierre, adv. Ch. Kalinauskas, Dr. S. Landžius, Dr. A. Kapočius, S. Jakubauskas ir daug kitų.

Kelrodis: Vaziuokit Route 28 iki Brockton ir rasiit Hayward Ave., taipgi rasiit Coplan St. ir čia bus piknikas šale airporto.

Rengėjai.

Edmonton, ALTA, Canada

Atidaryta lietuvių kalbos mokykla

Mūsų lietuvių kolonija čia negausi ir beveik visi, išskyrus 3 šeimas, susideda iš po Didžiojo Karo imigrantų. Turime fermerių (14 šeimų), 2 biznierių, kiti kiti dirba kasyklose, skerdyklose ir krautuvėse. Anksčiau, be Suv. Valstijų lietuvių spaudos, atėdavo dar ir Pasaulio Lietuvių ir Karys, kurių dabar nebe-gaunama.

Gegužio 12 d. buvo iškilmingai atidaryta lietuvių mokykla. Po Kanados ir Lietuvos himnų, buvo anglų ir lietuvių kalba deklamacijos, prakalbos, sveikinimai, tarp jų ir Lietuvos gen. konsulo iš New Yorko, vėliau tautiškį šokiai ir užkandžiai.

J. Klajunas.

New York, N. Y.

Naujas pundas knygų iš Kauno

Lietuviškų knygų skaitymo ratelis, oficialiai žinomas kaip Lithuanian Book-of-the-Month Club, neseniai sulaukė vėl nemažo siuntinio iš Lietuvos. Jame buvo ir BROLIAI DO-MEIKOS, premijuota apysaka, kurią komisija visiems užsiskaičius skaitytoja m s jau išsiuntinėjo.

Ko toliau, vis daugiau amerikiečių pradeda įdomautis lietuviškais knygoms. Ne vienas net yra teiravęsis lietuviškų-angliškų žodynų. Jeigu karas nenutrauks veikimo, komisija mano, kad lietuviškų knygų skaitymas neužilgo žymiai padidės.

LBO.

Pyktis, pavydas, neapykan-ta ir tinginys negali turėti vietos Susivienijimo brolių ir seserų žirdyse.

Detroit, Mich.

Dailės choro radio piknikas

Birželio 9 d. Dailės choras rengia pirmutinį pavasarinį pikniką visiems Detroito ir apilinkės lietuviams gerai žinomaj vietoj — John, R ir 11 Mile Road, gražiame Birutės darže. Pradžią 12 val. Šokiai prasidės 3 val. po pietų prie gero orkestro.

Šis piknikas rengiamas palaikymui vienintelės lietuvių radio valandos, kuri patarnauja visiems Detroito ir apilinkės lietuviams be skirtumo įstikininimui.

Gerbiamieji Detroito ir apilinkės lietuviai ir lietuvaitės, jeigu norite tą dieną linksmai ir gražiai laiką praleisti, tai butinai atvažiuokite į Dailės choro pikniką, o ten susitiksite savo draugus ir pažįstamus ir tuo pačiu sykiu paremsite radio valandą. O rengėjai pasirėngę visus atsilaukusius pavaizinti skanias gė-

Žinios iš Lietuvos

Pertvarko biednųjų vilniečių šelpimą

Vilniaus miesto burmistras Stašys pranešime apie socialinę globą Vilniuje, pareiškė, kad kaip visose, taip ir šelpimo srity vykdoma pagrindinė reorganizacija. Naudotis lenkų palikta sistema nebuvo įmanoma. Per keliolika metų augusios eilės buvo panaikintos per pusantro mėnesio. Šelpimo forma keičiama ta prasme, kad iš piniginių pašalpų pereinama prie pašalpų darbu bei natūra (maistu, pastogė, drabužiais, gydymu). Del karo Vilniuje sustojus visai eilei jmonių, bedarbių skaičius iš 6,000 buvo pakilęs iki 14 tukstančių. Per trumpą laiką pasiekta tiek, kad visi bedarbiai gavo nemažiau, kaip po dvi savaites darbo per mėnesį, o artimiausiu laiku gaus po tris savaites. Didelė naujiena Vilniaus bedarbiams buvo akordinis darbas. Ši naujovė įvarė daug baimės profesionalams bedarbiams, užtat darbininkų tarpe rado 100 nuosimčių pritarimą. Tuo būdu bus panaikinti "profesionaliniai" bedarbiai, kurie yra pats nemaloniausias visuomenės elementas Vilniuje. Be kitų lenkų sistemos palikimų, čia tenka susidurti su savotiška ypatybe — darbo vengimu, nenoru dirbti. Laiku atėjo į pagelbą darbo prievolės įstatymas, kuriuo pasinaudojant jau dirba per 1,000 daugiau darbininkų. Jiems duodami darbo įrankiai, o neturintiems ir batai. Negalintieji dirbti šelpiami per socialės pagalbos skyrių prie savivaldybės. Iš viso kovo mėn. buvo šelpiami apie 8,000 šmonių. Vilniaus savivaldybė nori, kitų kraštų pavyzdžiu, pereiti iš uždaro globos į globą šeimoje, tuo tikslu organizuojami valsčių ir apskrinių komitetai iš turinčių visuomenę pasitikėjimo ir įtakos asmenų, kurie savivaldybei rekomenduos šeimas, norinčias ir galinčias laiduoti tinkamą vaikų auklėjimą ir senelių išlaikymą. Tokios šeimos turės sutartimi pasidėti duoti šiltą ir švarią patalpą, maitinti, apręgti ir leisti į pradžios mokyklą, teikti ambulatorinį gydymą, neversti dirbti fizinį darbą, kurs globojamam yra neįmanomas ir tt. Už tai savivaldybė apmokės. Kiekvienai 50 vaikų bei senelių grupei bus priskirta gailestingoji seselė, kuri kas mėnesį globojamuosius lankys ir siųs pranešimus savivaldybei, o vietos komitetą atsakys moraliai ir seselės teisiškai už tinkamas globojamųjų gyvenimo sąlygas.

Šiuo metu Vilniaus prieglaudose yra daugiau, kaip 2,600 vaikų ir per 1,000 senelių. Elgetavimas baigiamas tvarkyti. Lenkų laikais buvo įregistruoti keli šimtai profesionalų elgetų, su kuriais kovoti nerasta priemonių. Dabar elgetavimas didžiosiose miesto gatvėse yra jau išnaukintas, elgetos išnyko — atsidūrę prieglaudoje. Šį pavasarį ta profesija bus visiškai išnaukinta.

Vilniuje yra per 4,000 šmonių, kurių maitintojai vyrai yra išję į karą ir iki šiol negrįžę. Tai vargingiausios šeimos. Jaučiama ir drabužių stoka. Viengungiai išsiuvinami lauko darbai, kur darbininkų pareikalavimas labai didelis. E.

Tabako fabrikas

Valstybinio tabako fabriko Vilniuje direktorius Maskvoje užpirkto labai daug tabako žaliavų. Taip pat užpirkto tabako Belgijoje, Turkijoje, Bulgarijoje ir kitur. Užpirtųjų tabako žaliavų užteks visiems metams. E.

Lietuviai Brazilijoje

Apie pirmuosius lietuvių emigrantus į Braziliją rašo Klemensas Jura Liet. Aids. Brazilijos vardas lietuvių lūpose bene dažniausiai skambėjo masinė 1926—7 metų emigracijos laike. Ankstesnėje praity Brazilijos vardas Lietuvoje tebuvo žinomas vien iš geografijos vadovėlių. Tačiau ši masinė lietuvių emigracija į Pietų Amerikos kraštus nebuvusi pirmoji. Pasirašius Sao Paulo ir Rio de Janeiro archyvuose, randame, kad iki 1887 m. Brazilija pakankamai įsiveždavo Afrikos negrų, bet 1888 m. paskelbus Brazilijoje vergų išlaisvinimą ir galutinai atskyrus ją nuo Portugalijos, darbininkų klausimui pasidarius vis aštresniam, didžiųjų fazendų savininkai pradėjo dairytis į Europą, prašydami leisti verbuti ir savo lėšomis įsivežti europiečių darbininkų. Tuomet ir iš Lietuvos, kuri buvo palikus Rusijos provinciją, išvyko apie 850 šmonių. Archyvuose randama, kad tie Kauno gubernijos "rusai" prieš penkiasdešimt metų išlipo tuolaikiniuose mažuose Brazilijos ir Argentinos uostuose. Jie plaukė ilgus mėnesius blogiausiais suklypusiais laivais, o išlipę — patekę į šalį, apie kurią nebuvo nė pasakose girdėję.

Iš lietuvių per pirmąją emigraciją atvykusių į Braziliją, dauguma pasibaisėję sunkiomis darbo ir gyvenimo sąlygomis, išbėgiojo į kitas Pietų Amerikos valstybes, stengdamiesi pasiekti Šiaurės Am. Valstijas, kiti gryžo atgal į Lietuvą, ne vienas, reikia manyti, žuvo, nepakėlė vergiškų sąlygų ir žiauraus tropikinio klimato, ir tik keletas šmonių pasilikio Rio Grande de Sul estate, kur jie savarankiškai įsikūrė žemės uky. Nepalaidami jokio kontakto su savo gimtuoju kraštu, jie per kelias dešimtis metų nutautė, o kurie ir beliko, tai tik liko jų lietuviškos pavardės ir tos gerokai subrazilintos. Pasitaiko, kad šiandien kai kurie "tikri braziliečiai" savo kilmės dokumentuose dar turi įrašę "lithuano".

Antroji, kiek gausesnė lietuvių emigracija į Pietų Ameriką, t. y. į Braziliją prasidėjo 1904—5 metais. Šios emigracijos likučių dar ir dabar galima surasti kai kuriose Brazilijos provincijose ne visai išstautėjusių. Ypač tie, kurie įsikūrė Brazilijos pietuose, ir dabar jie turi gražias lietuviškas sodybas, jų laukuose skamba lietuviškos dainos. Jie skaito šiaurės Amerikos lietuvių laikraščius, kai kurie išsirašo net iš Lietuvos. Jų ir trečioji karta tebėra tokia pat lietuviška, kaip ir jų tėvai. Kaimo aplinkuma išlaikė juose lietuviybę ir išlaikys ją ateitį. Lietuvą jie nemoka rečiau įsivaizduoti, apie ją kalba kaip apie gražiausią ilgėsio ir pasakų šalį, apie kažką švento, brangaus, bet labai tolimo-nepasiekiamo. Tėvynę jų lupomis tariama su didžiausia meile ir tą meilę jie įskiepija taip pat savo vaikams, ko nebesugeba padaryti pasukutinės-masinės emigracijos lietuvių, kurie kitokiose aplinkybėse paliko tėvynę ir kitaip ją vaizduojasi. E.

Pradedama statyti cukraus fabrikas

Cukraus fabriku Panevėžy statyti finansų ministerija leidimą jau davė ir statymo darbai jau pradėdami. Fabriko pastatymas kainuos apie 7 milijonus litų. Prie statybos darbų dirbs apie 1,500 darbininkų. Fabrikas turi būti baigtas statyti sekančiam sezonui. E.

Gyvėja steigimas pramonės įmonių

Nepaisant praėjusių metų rugsėjo 1 d. prasidėjusio karo ir sunkumų gauti pramonės mašinų, kuro bei žaliavų, pastebimas labai gyvas susidomėjimas pramonės įmonių steigimu Lietuvoje, taip pat veikiančių įmonių praplėtimu bei didinimu. Per pirmuosius karo mėnesius (rugsėjis—kovas) finansų ministerija yra išdavusi 173 pritarimus naujoms įmonėms steigti ir veikiančioms praplėsti. Daug tokių pritarimų duota smulkios įmonėms: malūnams, lentpjūvėms, kaimo plytinėms ir pan. Tačiau yra ir tokių, kaip cukraus, cemento fabrikai, medvilnės verpykla su 10,000 verpsčių, radio, dviračių, elektros lempučių, trikotažo, sodos ir kiti stambūs fabrikai bei tokios įmonės, kaip piešomųjų rūgšties, apmušalų, įpilamųjų plunksnakočių, gumos regeneracijos, automobilių padangų, kotovinio, lignimo, galalito, dauginimo aparatų, fotografinio popieriaus ir kt. Būdinga, kad pastaruoju laikų ypatingą susidomėjimą pramone rodo lietuviai, kurie gausiai duoda prašymus. Be minėtų 173 pritarimų, per tuos septynis mėnesius yra duoti 184 leidimai pramonės įmonėms naujai įrengti, praplėsti ir pertvarkyti. Yra nemaža ir tokių, kurie gavę pritarimus, jų neįvykdė. Tokių yra šioms įmonėms: dujinių generatorių, pasagoms vinių (uknolių), eternito, apmušalų sienoms (tapetams), skrybėlių, daržovių konservų, medinių kandiklių, marmelado, plunksnų dezinfekavimo, kurioms pritarimai duoti, bet jau yra praėjęs terminas. Tokie prašymai galėtų būti patenkinti, jei kas iš naujo įteiktų. Pageidaujama, kad lietuviai ir toliau savo iniciativą pramonėje rodytų, nes čia dirva yra plati ir prasminga. Be to, Lietuvoje yra visa eilė reikalingų įvairių smulkųjų amatinių pobūdžio įmonių, kuriose būtų galima Lietuvoje gaminti dar daug dalykų, kuriuos iki šiol tebeįsivežama iš užsienio. Tokių ir panašių pramonės ir amatinių įmonių steigimu Lietuvoje galėtų susidomėti ir užjurių lietuviai. E.

Emigracija į Palestiną

Susitarta, kad per Sovietų Sąjungos uostą Juodojoje jūroje, Odesa, galės iš Lietuvos emigruoti į Palestiną iki 7,000 atbėgėlių žydų. Taip pat su vokiečių komisija susitarta dėl priėmimo į kilmio vietas. Lenkijoje apie 1,600 inerteitųjų lenkų kareivių ir 3,900 atbėgėlių. Į Vokietiją jau yra išvykę apie 2,000 asmenų. Artimiausiomis dienomis išvyksta dar keli transportai. E.

Šelpia jaunuolius

Vilniaus gimnazijose, pradžios mokyklose ir specialinėse mokyklų didžiulis burių lietuviškos jaunimo, kilusio iš lietuvių sričių, kurios dadas yra SSSR valdžioje. Tokio lietuviško jaunimo iš švenčionių, Tverės, Gervinko, Punsko, Seinų ir net Breslaujos ir Ašmenos apylinkių dabar Vilniuje mokosi apie 400. Visi jie yra neturtingų ukinių vaikų, kai kurie jau suaugę jaunuoliai ir mergaitės, o nemaža ir 10—14 metų "pipirų". Šie visi nebegali per atostogas ir šventes parvykti pas tėvelius. Todel karininkų žmonių "Birutės" draugija sumanė tuos moksleivius gyvnašlaičius šventėms ir atostogoms imti į Kauno lietuviškas šeimas. E.

Atnaujina geležinkelį

Šį pavasarį pradėti paruošiamieji darbai Kaišiadorių-Gaiziūnų geležinkelio šakai atnaujinti. Ši geležinkelio linija jau buvo beveik nebenauđojama nuo 1920 metų: ja vaikščiojo tik prekiniai trau-

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Tęsa nuo 1 pusl.)

nebetarnaus anglams ir francuzams. Anglai dabar neteko trumpiausio susisiekimo su Francija ir galės susisiekti tik per Havre portą pietinėje Francijos daly. Vokiečiai užtai turi dabar trumpiausią kelią pasiekti Angliją.

Anglai iki šiol netikėjo, kad vokiečiai galėtų užpulti Angliją. Dabar ne tik tiki, bet kas minutę laukia vokiečių. Jie numato, kad per siauriausią kanalo dalį vokiečiai be didelio sunkumo galės išvalyti tadok nuo minų ir su laivais po apsauga bombnešių aeroplanų atvežti kariuomenę į Angliją. Anglai betgi daro didžiausius pasirengimus tos kariuomenės neįsileisti. Anglijoj taigpi prisirengta prie karo su tokia vokiečių kariuomene, kuri būtų nuleista žemyn iš orlaivių parašutais. Anglijos jūros pakraščiai ir byčiai užbarikaduoti. Ateiviai areštuoti arba aštriai dabojami. Gyventojai iškelti iš pavojingų vietų.

Užkariautose šalyse

Perėję kaip baisiausia viską naikinanti viesula nacių armijos paliko užkariautose šalyse griuvėjus, lavonus ir šimtus tukstančių sužeistų. Dideli maisto sandėliai Danijoj, Norvegijoj, Holandijoj ir Belgijoj teko naciams. Vietiniai gyventojai nedaug savo maistu galės pasinaudoti. Vokietijoj paskelbta, kad Vokietijos gyventojai greit turės daugiau sviesto ir daugiau kiaušinių. Ką gaudavo iš užkariautų šalių Anglija, tą dabar galės gauti Vokietija, tik nežinia ar ilgai. Nes jeigu karas tęsis, užkariautose šalyse nebus pagaminta tiek maisto, kiek bu-davo pagaminama taikos laikais. Pavyzdžiui, Danija už savo kiaušes, sviestą ir kiaušinių gaudavo iš Anglijos pašaro gyvuliams ir zuparo žemei. Danija neturi savo pašaro, danai bus priversti savo karves pjauti, ir nebebus iš kur gauti tiek pieno ir sviesto kiek buvo gaunama pirmau.

Vėliausia užkariautose šalyse vokiečiai neįveda vokiškos maisto kortų sistemos ir visai nesiurpina ar gyventojai turi ko valgyti ar ne. Vienok Lenkijoj tvarka užvesta tokia pat kaip kitur Vokietijoj. Tas parodo, kad Lenkijos prijungimą vokiečiai skaito galutiniu ir neketina kada nors atsteigti nepriklausomą Lenkiją.

Stoka maisto Anglijoj

Anglijos valdžia labai susirupino, kaip galima bus išpėnėti Anglijos žmones ir armiją per tris karo metus, kuriems Anglija rengiasi. Be maisto iš Danijos, Norvegijos, Holandijos ir Belgijos stoka maisto Anglijoj bus vis daugiau jaučiama. Vokiečių submarinos skandina dabar ir gali skandinti dar daugiau laivų, kuriais ateina Anglijai maistas iš kolonijų ir iš Amerikos. Į trumpą laiką Anglijos žmonėms gali tekt badauti, kaip tai buvo 1917 metais. Anglijos valdžia todėl umai pradėjo rūpintis maisto gaminimu pas save namie. Trys milijonai alkrų turtuolių pievų tapo aparta. Kad darbininkai grynų ir farmų darbus, įsakyta pakelti farmų darbininkams algas. Farmeriams įsakyta sumažinti kiaulių ir viš-

kiniai. Pritaikius liniją kelevinių traukinių eismui, bus įvestas tiesioginis susisiekimas tarp Vilniaus ir Šiaulių ir toliau iki Klaipėdos. Linija bus paruošta birželio mėnesį. Šiemt bus nutiesti antrieji bėgiai tarp Vilniaus ir Kauno. E.

Amerika

Daugiau bilionų apsiginklavinimui

Prezidentas Rooseveltas perreita savaitę pareikalavo iš kongreso dar vieno biliono dolerių Amerikos apsiginklavinimui. Jis perspėjo kongresą, kad karas gali virsti "visasvietiniu", kas gal reikškė, kad ir Amerika gali stoti į karą. Skyrimui pinigų kongrese buvo pilnas pritarimas. Nuomonės kongrese tik skyrėsi, nuo ko ir kaip Amerika turi gintis: ar ginti tik savo kraštą, ar visą Amerikos kontinentą, ar ginti jau dabar Angliją ir Franciją, kad jų nesumuštų naciai. Amerikos žmonių nuomonė didelę didžiumoj buvo už aliantus, bet priešinga Amerikos įsikšimui į karą Europoje. Anglija ir Francija užsisakė Amerikoj 7,700 karinių aeroplanų, bet iki balandžio pabaigos tik 2,000 aeroplanų buvo pasiųsta iš Amerikos į Angliją.

Nacionalio gynimosi taryba

Prezidentas Rooseveltas atgaivino Nacionalio Gynimosi Tarybą, kokia veikė pereinoto pasaulinio karo laiku. Tos tarybos uždavinys yra mobilizuoti Amerikos industriją, kad ji greit pagamintų viską ko reikia karui ir gyvenimui karo laiku. Tarybon prezidentas Rooseveltas paskyrė tarp kitų du žymius naturalizuotus piliečius: daną William S. Knudseną, General Motors prezidentą, ir Lietuvos žydą Sidney Hillmaną, Amalgamated Clothing Workers Unijos prezidentą. Tarybos priešakyje bus Edward R. Stettinius Jr., buvusio karo sekretoriaus sunus.

Kuopų susirinkimai

BALTIMORE, MD. — SLA 64 kp. sekantis susirinkimas įvyks birželio 7 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Sveatinėje, Hollins ir Parkin Sts. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti ir užsimokėti savo duokles, kad neliknetum suspenduoti, o vėliau išbraukti. Atsivėskite savo draugus prirašyti prie SLA 64 kuopos. Ona Lukas, sekr.

SWEET VALLEY, PA. — SLA 291 kuopos susirinkimas įvyks birželio 9 d., 2 valanda po pietų, pas D. Pajausius. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti į šį susirinkimą. Marė Nienius, sekr.

MANCHESTER, CONN. — SLA 207 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 14 d., Lietuvių Sveatinėje, 24 Galway St. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir duoti gerus sumanymus SLA seimo delegatams. Taigpi SLA 207 kuopos susirinkimai per vasarą bus laikomi vakarais, tai yra antram penktadienio vakare. A. Tvaronaitis, sekr.

SLA KUOPŲ IR APSKRICIU PARENGIMAI

SPRINGFIELD, ILL. — SLA 158 kuopos piknikas įvyks birželio 9 diena, 2 val. po pietų, labai patogioje vietoj — Building State Fair Grounds. Vieta erdvi, svetainė gera. Muzika grieš visokius šokių. Taigpi bus skanių užkandžių ir gėrimų. Bus dovanų laimėjimai. Kviesiame visus atsilankyti. — Rengėjai.

HARTFORD, CONN. — SLA 124 kuopos didelis piknikas įvyks birželio 16 d., Lietuvių Sąryšio

parke, East Hartford, Conn., Glatsebury Rd., St. 24. Prasidės 12 val. dieną ir tęsis iki sute-mų. Vietiniai ir apilinkės miestelių lietuviai esate kviečiami atsilankyti į mūsų rengiamą pikniką-gėgužinę. Bus gera muzika, tai galėsime gerai pasibokti, pasilinksinti ir pasigrozėti gražia pavasario gamta, taigpi pasi-matyti su savo pažystamais. Parkas atrodo labai gražiai ir vietos visiems užteks, o mūsų šeimyninės visus pavaišins skaniais gėrimais ir užkandžiais. Busas iš Hartford išeis 2 val. po piet nuo Capital Ave. ir Broad St. kampo, kuris nuves į parką ir parvės atgal. — Rengėjai.

E. WHITE PLAINS, N. Y. — Birželio 16 d. SLA 309 kp. rengia labai gražų pikniką Shaleng Gearm, Conn. Prasidės 1 val. ir tęsis iki vėlumi nakties. Piknikas bus įvairus, kur suvažiuos iš visų apilinkinių miestelių. Bus geriausi iš Brooklyno muzikantai ir gros iki vėlumi nakties. Apart to bus visokių užkandžių ir šaltų gėrimų. Bus proga pasimatyti ir linksmai laiką praleisti. Kviesiame visus atsilankyti. PASARGA: Važiuojant iš New Yorko, reikia paimti Hutchinson River Parkway ir važiuoti iki King St. ir sukti po kairai ir tuoj bus ta vieta. Važiujant iš White Plains, važiuokit Handirson Hill Road iki King St., sukiti po kairai, tuoj bus ta vieta. — Komitetas.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 5323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Tel. Grovehill 1595

Dr. A. L. Yuska,

Gdytojas ir Chirurgas,
2422 West Marquette Road,
Corner 67-th St. and
Artesian Ave., Chicago, Ill.

Dr. G. J. Tarulis,

Osteopatas Gdytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9.

KNYGA APIE DZIOVĄ
IR TUBERKULOZĄ
KAINA 25 CENTAI
Parašė ir parduoda
Dr. Ignatas Stankus,
1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stag 2-0783 Notary Public

JOSEPH LEVANDA

(Levandauskas)

UNDERTAKER

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Benedict J. Schegaus
Real Estate & Insurance
Mortgage Loans
195 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1903 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Real Estate & Insurance
Specializuojami: Biziniai,
Gyvenimo Namai ir Farmoms
Mandagų ir Greitas Patarnavimas

Svalginančių Gėrimų Krautuvis
JOKUBAS POLANSKIS
45 Christopher Street,
New York, N. Y.

Užsakymai greitai išpildomi
bile valanda.
Valandos: Nuo 8 ryto iki 12 naktį
TELEFONAI:
CHelsea 3-9812 — WATkins 9-2265

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VIENYBĖ

Svarbys įvykiai Dabar Kasdien Atsitinka

VIENYBĖ skaitydami kasdien sužinosite svarbiausius įvykius kare, Lietuvoje ir visame pasauly. VIENYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, keliai aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslo ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu. VIENYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba, Moterų Pasauli, Philadelphia žinių ir Kanados puslapius. VIENYBĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Mėtinę prenumeratą išskyrus sumokėję dienraščio mėnį gauna dovanoms knygų. VIENYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti. VIENYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogu. VIENYBĖS užlaiko didelę apsaugovę. Spausdina laikraščius, žurnalus, reikalingas kontorams knygas ir atlieka visus kitus spaudos darbus. Visais reikalais kreipkitės:

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduoda laivakortes visų linijų geriausiais laivais. Įsrupina dokumentus ir įrengia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbės surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Lūdią įvairius dokumentus, įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktais. Daro nuorašus ir vertimus visomis kalbomis. Perstundina pinigų ir siuntinius į Lietuvą.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.